

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI KESKISUURTEN ENERGIANTUOTANTOYKSIKÖIDEN JA -LAITOSTEN YMPÄRISTÖNSUOJELUVAATIMUKSISTA

1 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Ehdotettavalla valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista. Asetuksella pantaisiin täytäntöön muut kuin lakitason sääntelyä edellyttävät tiettyjen keskisuurista polttolaitoksista ilmaan joutuvien epäpuhtauspäästöjen rajoittamisesta annetun direktiivin vaatimukset. Asetus korvaisi voimassa olevan kansallisen polttoaineteholtaan alle 50 megawatin energiantuotantoyksiköiden ympäristönsuojeluvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (750/2013). Asetukseen sisältyvät ympäristönsuojeluvaatimukset koostuisivat sekä direktiiviin perustuvista, että puhtaasti kansallisista säännöksistä.

Asetusta sovellettaisiin polttoaineteholtaan vähintään yhden mutta alle 50 megawatin energiantuotantoyksiköihin sekä energiantuotantolaitoksiin, joihin kuuluu yksi tai useampi asetuksen soveltamisalaan kuuluva keskisuuri energiantuotantoyksikkö. Soveltamisala laajenisi koskemaan myös sellaisia polttoaineteholtaan vähintään 1 mutta alle 5 megawatin energiantuotantoyksiköitä, jotka ovat nykyisen asetuksen soveltamisalan ulkopuolella.

Asetuksella rajoitettaisiin sen soveltamisalaan kuuluvien energiantuotantoyksiköiden typenoksidi-, rikkidioksidi- ja hiukkas päästöjä ilmaan. Päästöraja-arvot olisivat pääsääntöisesti nykyistä tiukempia. Lisäksi asetuksella tiukennettaisiin energiantuotantoyksiköiden tarkkailuvelvoitteita lyhentämällä määräaikaisten päästömittausten suoritusväliä ja edellyttämällä myös hiilimonoksidipitoisuuksien säännöllisiä mittauksia. Uusien yksiköiden tulisi soveltaa tiukempia päästöraja-arvoja ja tarkkailuvelvoitteita 20.12.2018 alkaen. Olemassa oleville yksiköille säädettäisiin polttoainetehosta riippuen vuoteen 2025 tai 2030 ulottuva siirtymäaika, joka mahdollistaisi tiukentuviin päästöraja-arvoihin ja tarkkailuvelvoitteisiin sopeutumisen. Siirtymäaikojen ajan olemassa olevat yksiköt noudattaisivat nykyisen asetuksen mukaisia päästöraja-arvoja ja päästömittausselvoitteita.

Pitkien siirtymäaikojen lisäksi asetus sisältäisi myös eräitä muita tiukentuvia päästövaatimuksia kohtuullistavia joustoja ja kevennyksiä. Ne koskisivat tiettyjä vähän käyviä yksiköitä, kaukolämpöä tuottavia yksiköitä, kiinteää biomassaa käyttäviä yksiköitä ja kaasukompressoriasemilla käytettäviä yksiköitä.

Asetuksessa säädettäisiin nykyiseen tapaan myös muista ympäristönsuojeluvaatimuksista, kuten energiantuotantoyksikön savupiipun korkeudesta, meluntorjunnasta, jätevesien käsittelystä ja johtamisesta, polttoaineiden käsittelystä ja varastoinnista, jätehuollosta, sekä toiminnan tarkkailusta. Näihin kansallisiin säännöksiin lisättäisiin eräitä joustomahdollisuuksia, jotka koskisivat pääasiallisesti korkeintaan 5 megawatin yksiköitä, vähän käyviä yksiköitä ja siirrettäviä lyhytaikaiseen varaenergian tuottamiseen käytettäviä yksiköitä. Näillä joustomahdollisuuksilla on tarkoitus ehkäistä saavutettaviin ympäristöhöyryihin nähden kohtuuttomia investointeja varmistuen kuitenkin, että energiantuotannon ympäristönsuojelun taso pysyy Suomessa edelleen korkeana.

Asetus annettaisiin ympäristönsuojelulain 9 §:n, 10 §:n, 106 c §:n ja 106 e §:n nojalla, sellaisina kuin niistä ovat 10 §, 106 c § ja 106 e § ympäristönsuojelulain muutoksessa, joka vahvistetaan ennen tämän asetusehdotuksen esittelyä 28.12.2017 pidetyssä tasavallan presidentin esittelyssä.

Asetus on tarkoitettu tulevan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

2 Nykyiset säännökset

2.1 Kansallinen sääntely

Polttoaineteholtaan alle 50 megawatin energiantuotantoyksiköiden ympäristönsuojeluvaatimuksia koskeva asetus (750/2013), jäljempänä *kumottava asetus*, on ollut voimassa 1 päivästä marraskuusta 2013 alkaen. Asetusta sovelletaan energiantuotantoyksiköihin, joiden polttoainetehto on 1) vähintään 5 megawattia, mutta alle 50 megawattia; ja 2) vähintään 1 megawatti, mutta alle 5 megawattia, jos energiantuotantoyksikkö sijaitsee samalla laitosalueella muiden energiantuotantoyksiköiden kanssa ja niiden yhteenlaskettu polttoainetehto ylittää 5 megawattia tai jos energiantuotantoyksikkö on osa muutoin ympäristöluvanvaraista toimintaa. Asetus koskee sekä ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröitäviä laitoksia, että ympäristöluvanvaraisia laitoksia.

Kumottavassa asetuksessa säädetään päästöraja-arvot ilmaan johdettaville päästöille. Päästöraja-arvot on asetettu polttoainekohtaisesti hiukkasille, typenoksidoille ja rikkidioksidoille. Päästöraja-arvot määräytyvät erikseen uusille ja olemassa oleville energiantuotantoyksiköille. Uudella energiantuotantoyksiköllä tarkoitetaan yksikköä, joka on rekisteröity tai joka on saanut ympäristölupa 1 päivänä kesäkuuta 2010 jälkeen. Olemassa olevalla energiantuotantoyksiköllä tarkoitetaan 1 päivänä kesäkuuta 2010 toiminnassa ollutta energiantuotantoyksikköä tai sellaista yksikköä, jonka ympäristölupa on kuulutettu ennen mainittua päivämäärää. Kumottavan asetuksen päästöraja-arvoissa huomioidaan erikseen myös peruskuorma-, vara- ja huippukuormayksiköt sekä hätäkäyttöyksiköt. Asetukseen sisältyy lisäksi laskentakaava monipolttoaineyksiköiden päästöraja-arvon määrittämiseksi. Energiantuotantoyksiköiden päästöraja-arvot määritetään yksiköiden yhteenlasketun polttoainetehon perusteella, jos savuhormiin johdetaan kahden tai useamman yksikön savukaasut.

Päästöraja-arvojen lisäksi kumottavassa asetuksessa säädetään myös muita ympäristönsuojeluvaatimuksia. Vaatimukset koskevat energiantuotantoyksikön savupiipun korkeutta, meluntorjuntaa, puhdistinlaitteiden jätevesien, öljyisten jätevesien sekä muiden jätevesien käsittelyä ja johtamista, kiinteiden ja nestemäisten polttoaineiden käsittelyä ja varastointia, jätahuoltoa sekä poikkeuksellisia tilanteita. Lisäksi asetuksessa säädetään toimintaa sekä sen päästöjä ja vaikutuksia koskevista tarkkailuvaatimuksista sekä toiminnanharjoittajan kirjanpito- ja tietojen toimitamisvelvollisuudesta. Toiminnan lopettamisesta ja muuttamisesta on ilmoitettava asetuksen mukaisesti.

Kumottava asetus korvasi aikaisemman samasta asiasta annetun asetuksen eli polttoaineteholtaan alle 50 megawatin energiantuotantoyksiköiden ympäristönsuojeluvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (445/2010).

Ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröitävät toiminnot on lueteltu ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteessä 2. Rekisteröintivelvollisuus koskee pääsääntöisesti kaikkia polttoaineteholtaan vähintään viiden, mutta alle 50 megawatin nestemäisiä tai kaasumaisia polttoaineita käyttäviä energiantuotantolaitoksia sekä polttoaineteholtaan alle 20 megawatin kiinteän polttoaineen yksiköitä sisältäviä polttoaineteholtaan alle 50 megawatin laitoksia. Rekisteröintiviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Rekisteröinnin sijaan energiantuotantolaitos saattaa kuitenkin edellyttää ympäristölupaa ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin nojalla. Tarkemmin energiantuotantolaitosten luvanvaraisuus on määritetty lain liitteen 1 taulukoiden 1 ja 2 kohdissa 3. Ympäristölupaa edellyttää polttoaineiden polttaminen laitoksessa, jonka polttoaineteho on 50 megawattia tai enemmän ja laitoksessa, jossa on yksi tai useampi polttoaineteholtaan vähintään 20 megawatin kiinteää polttolainetta polttava energiantuotantoyksikkö. Lisäksi ympäristönsuojelulain 30 §:n nojalla pienimuotoisemman, muutoin lain liitteen 2 mukaisesti rekisteröitävän energiantuotantolaitoksen toiminta on ympäristölupavarasta, jos 1) toiminta on osa direktiivilaitoksen toimintaa, 2) toiminnasta saattaa aiheutua lain 27 §:n 2 momentissa tarkoitettu seuraus, tai 3) toiminta on luvanvaraista lain 28 §:n perusteella.

Ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 1 §:n 1 momentin perusteella valtion ympäristölupaviranomainen myöntää ympäristölupaa polttoaineiden polttamiselle laitoksessa, jonka polttoaineteho on 50 megawattia tai enemmän. Laitoksen polttoainetehoa määritettäessä lasketaan yhteen kaikki samalla laitosalueella sijaitsevat energiantuotantoyksiköt. Ympäristönsuojeluasetuksen 2 §:n 1 momentin perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen antaa ympäristölupaa polttoaineiden polttamiselle laitoksessa, jossa on yksi tai useampi polttoaineteholtaan vähintään 20 megawatin kiinteää polttolainetta polttava energiantuotantoyksikkö ja laitosalueen kaikkien energiantuotantoyksiköiden yhteenlaskettu polttoaineteho on alle 50 megawattia.

2.2 MCP-direktiivin sääntely

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/2193 tiettyjen keskisuurista polttolaitoksista ilmaan joutuvien epäpuhtauspäästöjen rajoittamisesta, jäljempänä *MCP-direktiivi*, annettiin 25 päivänä marraskuuta 2015. MCP-direktiivissä asetetaan päästöraja-arvot vähintään 1 megawatin mutta alle 50 megawatin polttolaitosten rikkidioksidi-, typenoksidi- ja hiukkas-päästöille. Päästöraja-arvoilla pyritään vähentämään tähän kokoluokkaan kuuluvien polttolaitosten ilmaan joutuvien päästöjen aiheuttamia ympäristö- ja terveyshaittoja. Päästöraja-arvojen lisäksi direktiivi sisältää myös muita, esimerkiksi päästöjen tarkkailuun ja valvontaan liittyviä velvoitteita.

MCP-direktiivin velvoitteita sovelletaan uusiin polttoaineteholtaan vähintään 1 megawatin mutta alle 50 megawatin polttolaitoksiin 20.12.2018 alkaen, olemassa oleviin polttoaineteholtaan vähintään 5 mutta alle 50 megawatin polttolaitoksiin vuoden 2025 alusta alkaen ja olemassa oleviin vähintään 1 megawatin mutta alle 5 megawatin laitoksiin vuoden 2030 alusta alkaen. Direktiivi tulee saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään 19 päivänä joulukuuta 2017.

MCP-direktiivin päästöraajat ovat pääsääntöisesti kumottavan asetuksen mukaisia kansallisesti asetettuja päästöraja-arvoja tiukempia. Toisaalta olemassa oleville laitoksille on direktiivissä varattu poikkeuksellisen pitkä siirtymäaika sopeutua tiukentuviin päästöraja-arvoihin. Lisäjoustoa tuo myös se, että direktiivin mukaan on kansallisesti mahdollista asettaa joitain lieventäviä poikkeuksia direktiivin mukaisten päästöraja-arvojen noudattamiseen mm. vähän käyvyssä laitoksissa, kaukolämpölaitoksissa ja biomassaa polttavissa laitoksissa. Direktiivin mahdollistamissa poikkeuksissa huomioidaan myös vähärikkisten ja kaasumaisten polttoaineiden saatavuushäiriöt.

MCP-direktiivi sisältää pitkälti suuria polttolaitoksia koskevan sääntelyn kaltaisen yhteenlaskusäännön yhteiseen piippuun savukaasuja johtaville keskisuurille polttolaitoksille. Suurten polttolaitosten sääntelystä poiketen yhteenlaskusääntö koskee kuitenkin vain direktiivin määritelmän mukaisia uusia keskisuuria polttolaitoksia. MCP-direktiivin sääntelyn mukaan yhteenlaskusääntö vaikuttaa päästöraja-arvojen määrittämiseen, savukaasupäästöjen määräaikaismittausten aikaväliin sekä polttolaitosten käyttötuntien laskentaan. Lisäksi MCP-direktiivin sisältää laskentakaavan päästöraja-arvojen määrittämiseksi tilanteissa, joissa polttolaitoksessa käytetään samanaikaisesti kahta tai useampaa polttoainetta.

MCP-direktiivi edellyttää polttolaitoksilta pääsääntöisesti tiheämmin suoritettavia päästömittauksia kuin kumottava asetus. Polttoaineteholtaan vähintään 1 mutta enintään 20 megawatin polttolaitosten päästömittaukset on suoritettava pääsääntöisesti joka kolmas vuosi ja polttoaineteholtaan yli 20 megawatin polttolaitosten päästömittaukset pääsääntöisesti vuosittain. Direktiivi mahdollistaa edellä mainittuja harvempia mittaustiheyksiä vähän käyville polttolaitoksille, joiden on kuitenkin joka tapauksessa suoritettava päästömittaukset vähintään joka viides vuosi. MCP-direktiivi edellyttää myös hiilimonoksidipäästöjen säännöllisiä mittauksia kaikissa yksiköissä. Direktiivi ei kuitenkaan edellytä päästöraja-arvojen asettamista hiilimonoksidille.

MCP-direktiivin mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, ettei direktiivin soveltamisalaan kuuluvia polttolaitoksia käytetä ilman, että ne on rekisteröity tai ilman, että niille on myönnetty lupa. Direktiivi sisältää myös joitain rekisteröinti- ja lupamenettelyihin liittyviä velvoitteita. Ensinnäkin direktiivi säätää tiedoista, joita toiminnanharjoittajan tulee rekisteröinti- ja lupamenettelyjen yhteydessä ilmoittaa keskisuurista polttolaitoksista toimivaltaiselle viranomaiselle. Toiseksi direktiivi edellyttää, että toimivaltaisen viranomaisen on rekisteröitävä keskisuuri polttolaitos tai käynnistettävä sitä koskeva lupamenettely kuukauden kuluessa siitä, kun toiminnanharjoittaja on ilmoittanut polttolaitoksesta direktiivissä vaaditut tiedot. Lisäksi direktiivi edellyttää, että toimivaltaisen viranomaisen on pidettävä rekisteriä kutakin keskisuurta polttolaitosta koskevista tiedoista ja julkaistava rekisteriin sisältyvät tietyt tiedot julkisesti saataville, myös internetissä, direktiivin 2003/4/EY mukaisesti.

2.3 MCP-direktiivin täytäntöönpanon edellyttämät toimet

Nykyinen kansallinen sääntely poikkeaa joiltain osin MCP-direktiivin sääntelystä. Esimerkiksi kansallisesti määritellyt kumottavaan asetukseen sisältyvät ympäristönsuojeluvaatimukset ovat ympäristönsuojelullisesti direktiivin sääntelyä kattavampia. Direktiivin kansallinen täytäntöönpano edellyttää sekä laki- että asetustason muutoksia.

Lakitason muutoksilla (HE 167 /2017 vp) ympäristönsuojelulain mukainen rekisteröintivelvollisuus laajennetaan nykyistä pienempiin, eli polttoaineteholtaan vähintään 1 megawatin energiantuotantolaitoksiin. Lisäksi energiantuotantolaitosten rekisteröinnille säädetään muita toimintoja huomattavasti lyhyempi 30 päivän määräaika. Laissa säädetään jatkossa esimerkiksi myös keskisuurten energiantuotantoyksiköiden yhteenlaskusäännöstä, menettelystä polttoaineiden saatavuushäiriötilanteissa sekä velvollisuudesta julkaista eräitä keskisuuria energiantuotantolaitoksia koskevia tietoja yleisessä tietoverkossa.

Muut muutokset toteutetaan asetustason sääntelyllä eli antamalla kokonaan uusi valtioneuvoston asetus polttoaineteholtaan alle 50 megawatin energiantuotantoyksiköiden ympäristönsuojeluvaatimuksista. Uudella asetuksella pantaisiin täytäntöön esimerkiksi kaikki MCP-direktiivin mukaiset päästöraja-arvot joustomahdollisuuksineen, sekä direktiivin edellyttämät tarkkailu- ja kirjanpito vaatimukset. Uudessa asetuksessa huomioitaisiin myös edellä selostetut lakitason muutokset.

Lakitason muutokset vahvistetaan tasavallan presidentin esittelyssä, joka pidetään ennen tämän asetusehdotuksen esittelyä valtioneuvostossa. Sekä laki- että asetustason muutokset tulisivat voimaan samanaikaisesti eli 1.1.2018.

3 Ehdotuksen yksityiskohtainen sisältö

Yksityiskohtaisissa perusteluissa keskitytään pääsääntöisesti niihin kohtiin, jotka muuttuisivat verrattuna kumottavan asetuksen säännöksiin. Esimerkiksi ympäristönsuojelulain 106 c §:n mukainen uusien energiantuotantoyksiköiden polttoainetehon yhteenlaskusääntö olisi kumottavaan asetukseen verrattuna täysin uutta sääntelyä, joka

huomioitaisiin sekä asetuksen säännöksissä, että pykäläkohtaisissa perusteluissa erikseen. Lain 106 c §:n 2 mukaan uusia energiantuotantoyksiköitä koskevaa yhteenlaskusääntöä sovelletaan vain päästöraja-arvojen määrittämiseen, savukaasupäästöjen määräaikaismittausten aikaväliin sekä käyttötuntien laskentaan. Säännös perustuu MCP-direktiivin sääntelyyn.

1 § Soveltamisala

Asetukseen otettaisiin soveltamisalaa koskeva pykälä siitä huolimatta, että lähes vastaava säännös sisältyy myös lakitason sääntelyyn. Ratkaisu ei ole lainsäädäntöteknisesti oikea, mutta se katsottaisiin tarpeelliseksi asetuksen sääntelyn ymmärrettävyyden lisäämiseksi ja soveltamisen helpottamiseksi.

Pykälän ensimmäisessä ja toisessa momentissa määritettäisiin asetuksen soveltamisala MCP-direktiivin 2 artiklan 1 ja 2 kohtien mukaisesti. Asetusta sovellettaisiin kaikkiin energiantuotantoyksiköihin, joiden polttoaineteho on vähintään 1 mutta alle 50 megawattia (*keskisuuri energiantuotantoyksikkö*) sekä energiantuotantolaitoksiin, joihin kuuluu yksi tai useampi asetuksen soveltamisalaa kuuluva keskisuuri energiantuotantoyksikkö (*keskisuuri energiantuotantolaitos*). Ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 3a ja liitteen 2 kohdan 1 mukaan kansallisesti luvanvaraisen tai rekisteröitävän energiantuotantolaitoksen polttoainetehoa määritettäessä ei MCP-direktiivin mukaisesti huomioida alle 1 megawatin energiantuotantoyksiköitä, eivätkä kyseiset alle 1 megawatin yksiköt siten kuuluisi tämän asetuksen soveltamisalaa. Lisäksi ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 1 kohdan 3a mukaan suuren polttolaitoksen (direktiivilaitos) polttoainetehoa määriteltäessä lasketaan yhteen kaikki samalla laitosalueella sijaitsevat energiantuotantoyksiköt riippumatta niiden polttoainetehosta. Näissäkin tapauksissa alle 1 megawatin energiantuotantoyksiköt eivät kuuluisi tämän asetuksen soveltamisalaa. Energiantuotantolaitoksiin ei myöskään laskettaisi kuuluviksi sellaisia yksiköitä, jotka pykälän neljännessä momentissa rajataan asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle. Energiantuotantolaitosten huomioiminen asetuksen soveltamisalassa olisi muutos kumottavaan verrattuna. Lisäys katsottaisiin tarpeelliseksi, koska osa asetuksen sääntelystä kohdistuu energiantuotantolaitoksiin, eikä energiantuotantoyksiköihin. Lisäys olisi lainsäädäntötekkinen tarkennus, eikä käytännössä muuttaisi asetuksen soveltamisalaa. Kumottavan asetuksen soveltamisalaa verrattuna, asetuksen soveltamisala laajenisi kattamaan sellaiset polttoaineteholtaan vähintään 1 mutta alle 5 megawatin energiantuotantoyksiköt, jotka eivät ole osa muutoin ympäristöluvanvaraista toimintaa, tai jotka eivät sijaitse samalla laitosalueella muiden energiantuotantoyksiköiden kanssa siten, että yksiköiden yhteenlaskettu polttoaineteho on yli 5 megawattia. Lisäksi asetusta sovellettaisiin sellaisiin uusiin energiantuotantoyksiköihin, joiden savukaasut johdetaan tai voitaisiin toimivaltaisen viranomaisen arvioinnin mukaan tekniset ja taloudelliset tekijät huomioon ottaen poistaa yhteisen piipun kautta, ja joiden yhteenlaskettu polttoaineteho on vähintään 50 megawattia, mikäli kyseisiin uusiin yksiköihin ei sovelleta suuria polttolaitoksia koskevia säännöksiä. Vastaavaa säännöstä ei sisälly kumottavaan asetukseen.

Pykälän kolmannessa momentissa säädettäisiin kumottavan asetuksen 2 momenttia vastaavalla tavalla, että asetusta sovelletaan toimintaan, joka rekisteröidään ympäristönsuojelulain nojalla, ja että asetusta sovelletaan ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksena toimintaan, johon tarvitaan ympäristönsuojelulain nojalla ympäristölupa.

Pykälän neljännessä momentissa rajattaisiin kohdissa 1-19 asetuksen soveltamisalaa MCP-direktiivin 2 artiklan 3 ja 4 kohdan perusteella.

Pykälän neljännen momentin 1 kohdassa suuria polttolaitoksia koskevilla säännöksillä tarkoitetaan valtioneuvoston asetusta suurten polttolaitosten päästöjen rajoittamisesta (936/2014) sekä ympäristönsuojelulain luvun 10 suuria polttolaitoksia koskevia säännöksiä. Neljännen momentin 2 kohdassa jätteen polttamista koskevilla säännöksillä tarkoitetaan valtioneuvoston asetusta jätteen polttamisesta (151/2013) sekä ympäristönsuojelulain luvun 10 jätteenpolttolaitoksia ja jätteen rinnakkaispolttolaitoksia koskevia säännöksiä. Neljännen momentin 3 kohdassa yksiköillä, joihin sovelletaan liikkuviin työkoneisiin asennettavien polttomoottoreiden pakokaasu- ja hiukaspäästöjen rajoittamista koskevia säännöksiä, tarkoitetaan yksiköitä, jotka kuuluvat niin sanotun työkoneemoottoreiden tyyppihyväksyntäasetuksen soveltamisalaa. Kyse on Euroopan Parlamentin ja Neuvoston antamasta asetuksesta (EU) 2016/1628, joka tuli voimaan lokakuussa 2016. Kyseinen asetus korvasi samasta asiasta aikaisemmin annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/68/EY.

Pykälän neljännen momentin 7 kohdan sanamuoto perustuisi MCP-direktiivin englanninkieliseen versioon. Direktiivin suomenkielisessä versiossa on kyseisessä kohdassa käänösvirheitä.

Pykälän neljännen momentin 18 kohdassa asetuksen soveltamisalasta rajattaisiin ulkopuolelle MCP-direktiivin 2 artiklan 4 kohdan mukaisesti energiantuotantoyksiköihin liittyvä tutkimus, kehittäminen ja testaus. Tällaista toimintaa voidaan harjoittaa laitevalmistajien ja tutkimuslaitosten koelaitoksissa sekä muissa vastaavissa laitoksissa. Kumottavassa asetuksessa vastaava raja on koskenut pelkästään yksiköitä, joissa tutkitaan, kehitetään tai testataan

diesel-, kaasu- tai monipolttoainemoottoreita (VNA 750/2013 1 §:n 3 momentin 6 kohta). Soveltamisalan rajaus laajenisi siis moottoreista myös kattiloihin ja kaasuturbiineihin liittyvään tutkimukseen, kehittämiseen ja testaukseen. Rajauksen piiriin kuuluvat koelaitokset ja muut vastaavat laitokset voivat kuitenkin edelleen tarvita ympäristöluvan.

Pykälän neljännen momentin 19 kohdassa asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle rajattaisiin ympäristönsuojelulain 31 §:ssä tarkoitettu koeluontoinen lyhytaikainen toiminta. Tämä rajaus perustuisi tarkkaan ottaen kumottavaan asetukseen. Kyseinen rajaus säilytettäisiin kuitenkin edelleen kansallisessa sääntelyssämme, sillä direktiivin 2 artiklan 4 kohdan voidaan tulkita sisältävän jonkin verran kansallista liikkumavaraa. Koeluonteisesta toiminnasta on ympäristönsuojelulain 119 §:n mukaisesti ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään 30 päivää ennen koetoiminnan aloittamista. Koetoiminnassa noudatetaan muutoinkin ympäristönsuojelulain yleistä sääntelyä.

2 § Määritelmät

Asetukseen otettaisiin määritelmiä koskeva pykälä, jossa toistettaisiin myös lakitason sääntelyyn sisältyviä määritelmiä. Ratkaisu ei ole lainsäädäntöteknisesti oikea, mutta se katsottaisiin tarpeelliseksi asetuksen sääntelyn ymmärrettävyyden lisäämiseksi ja soveltamisen helpottamiseksi.

Asetuksen määritelmät säädettäisiin pääsääntöisesti MCP-direktiivin 3 artiklan mukaisesti. MCP-direktiivin 3 artiklan 1, 2, 17 ja 23 kohtien määritelmiä *päästö, päästöjen raja-arvo, jäte ja toiminnanharjoittaja* ei tuotaisi asetukseen, koska kyseiset määritelmät on esitetty jo ympäristönsuojelulaissa ja jätelaissa (646/2011). Lisäksi MCP-direktiivin 3 artiklan kohtien 13 ja 14 määritelmiä *pieni erillinen verkko ja erittäin pieni erillinen verkko* ei otettaisi asetukseen, koska Suomessa ei ole kyseisten määritelmien mukaisia verkkoja, eikä niitä voi Suomeen enää tulla. Asetuksen määritelmiin ei myöskään otettaisi kumottavassa asetuksessa olevia määritelmiä *kattila ja lämmöntalteenottokattila*. Kyseisiä määritelmiä ei ole MCP-direktiivissä, eikä määritelmien käyttö ole tarpeen tässä asetuksessa. Kumottavan asetuksen määritelmät *vara- ja huippukuormayksikkö* sekä *hätäkäyttöyksikkö* ovat edelleen tarpeen tässä asetuksessa, vaikka MCP-direktiivi ei niiden määrittelemistä edellytäkään. Asetuksessa käytettävien termien yhdenmukaistamiseksi termi *hätäkäyttöyksikkö* kuitenkin korvattaisiin samaa tarkoittavalla termillä *varavoimayksikkö*. Vara- ja huippukuormayksikön sekä varavoimayksikön määritelmät sisällytettäisiin niihin asetuksen ja sen liitteiden kohtiin, joissa kyseisistä yksiköistä säädetään.

Pykälän 1 ja 2 kohtien määritelmät *typen oksidit* ja *hiukkaset* olisivat MCP-direktiivin 3 artiklan kohtien 3 ja 4 mukaiset.

Pykälän 3 kohdan määritelmä *energiantuotantoyksikkö* vastaisi MCP-direktiivin 3 artiklan 5 kohdassa olevaa polttolaitoksen määritelmää. Yhteen energiantuotantoyksikköön voitaisiin laskea kuuluvaksi kattilan, kaasuturbiinin tai polttomoottorin kanssa samaan savukaasukanavistoon liitetty lämmöntalteenottokattila, jos siinä on polttimia.

Pykälän 4 kohdan määritelmä *energiantuotantolaitos* olisi kansallinen ja vastaava kuin kumottavassa asetuksessa. Energiantuotantolaitoksen määritelmää käytettäisiin asetuksessa lähinnä melu-, jätevesi- ja tarkkailusäännöksissä. Energiantuotantolaitoksen määritelmän mukaisilla samalla laitosalueella sijaitsevilla energiantuotantoyksiköillä tarkoitettaisiin tätä asetusta sovellettaessa sellaisia lähekkäin sijaitsevia vähintään 1 megawatin energiantuotantoyksiköitä, joita on tarkoituksenmukaista pitää asetuksen vaatimusten noudattamisessa yhtenä kokonaisuutena. Yhtenä energiantuotantolaitoksena ei olisi tarkoituksenmukaista tässä yhteydessä pitää esimerkiksi eri puolilla teollisuusaluetta sijaitsevia energiantuotantoyksiköitä, yksiköitä joilla on eri omistaja tai yksiköitä, joille ei muusta syystä ole mahdollista myöntää yhteistä ympäristö lupaa tai käsitellä yhdessä rekisteröinnissä. Energiantuotantolaitoksen määritelmä on merkityksellinen myös sen vuoksi, että energiantuotantoon liittyvä rekisteröinti- ja ympäristölupavelvollisuus on kansallisesti määritetty nimenomaan termin ”energiantuotantolaitos” kautta.

Pykälän 5 ja 6 kohtien määritelmät *olemassa oleva energiantuotantoyksikkö* ja *uusi energiantuotantoyksikkö* olisivat MCP-direktiivin 3 artiklan kohtien 6 ja 7 mukaiset ja poikkeavat kumottavan asetuksen 2 §:n 1 momentin kohtien 9 ja 10 määritelmistä. Määritelmien muutos aiheuttaisi sen, että kumottavassa asetuksessa uudeksi energiantuotantoyksiköksi katsottu yksikkö muuttuisi tässä asetuksessa olemassa olevaksi energiantuotantoyksiköksi. MCP-direktiivin mukaisesti energiantuotantoyksikön päästöraja-arvoihin vaikuttaisi se, onko kyseessä uusi vai olemassa oleva yksikkö.

Pykälän 7 kohta *pieni olemassa oleva energiantuotantoyksikkö* olisi kumottavaan asetukseen verrattuna uusi kansallinen määritelmä. Kyseinen määritelmä perustuisi siten kumottavan asetuksen 1 §:n 1 momentin kohtaan 2 ja kattaisi ne polttoaineteholtaan vähintään 1 mutta alle 5 megawatin energiantuotantoyksiköt, jotka kuuluvat kumottavan asetuksen soveltamisalaan sillä perusteella, että yksikkö sijaitsee samalla laitosalueella muiden energiantuo-

tantoyksiköiden kanssa ja niiden yhteenlaskettu polttoaineteho ylittää 5 megawattia tai sillä perusteella, että yksikkö on osa muutoin ympäristöluvanvaraista toimintaa. Tämän asetuksen lähtökohtana on, että kyseiset yksiköt jatkavat kansallisten päästöraja-arvojen ja päästömittausselvoitteiden noudattamista 1.1.2030 saakka, jonka jälkeen ne siirtyvät noudattamaan MCP-direktiivin mukaisia päästöraja-arvoja ja päästömittausselvoitteita. Määritelmää tarvittaisiin asetuksen 5 §:n säännöksissä päästöraja-arvoista ilmaan johdettaville päästöille sekä asetuksen 22 §:n voimaantulo- ja siirtymäsäännöksissä.

Pykälän 8 kohdan määritelmä *monipolttoaineyksikkö* ei ole MCP-direktiivin nimenomaisesti edellyttämä määritelmä. Koska kumottava asetus sisältää monipolttoaineyksikön määritelmän, katsottaisiin kyseinen määritelmä edelleen tarpeelliseksi kansallisista lainsäädäntöteknisistä syistä. Ehdotettavan määritelmän asiasisältö perustuisi kuitenkin MCP-direktiivin 6 artiklan 13 kohtaan, ja siinä olisi myös huomioitu MCP-direktiivin 3 artiklan 22 kohdan mukainen käyttötuntien määritelmä, eli ehdotettava määritelmä poikkeaisi kumottavan asetuksen määritelmästä. Määritelmä poikkeaisi kumottavan asetuksen määritelmästä ensinnäkin siten, että monipolttoaineyksiköksi katsottaisiin vain sellaiset energiantuotantoyksiköt, joissa voidaan samanaikaisesti polttaa kahta tai useampaa polttoainetta. Energiantuotantoyksikköä ei siten enää katsottaisi monipolttoaineyksiköksi sillä perusteella, että siinä voidaan polttaa kahta tai useampaa polttoainetta vuorotellen. Jos yksikkö polttaisi eri polttoaineita vuorotellen, voitaisiin päästöraja-arvot asettaa erikseen kullekin polttoaineelle. Ehdotettava määritelmä poikkeaisi kumottavan asetuksen määritelmästä myös siten, että siten käynnistysjaksojen lisäksi myös pysäytysjaksot olisi selkeästi rajattu määritelmän ulkopuolelle. Määritelmän mukaisina monipolttoaineyksikköinä ei pidettäisi uusien energiantuotantoyksiköiden ympäristönsuojelulain 106 c §:n mukaisesti (yhteinen piippu) muodostamaa kokonaisuutta, johon kuuluvissa yksiköissä poltetaan eri polttoaineita. Monipolttoaineyksikköinä ei myöskään pidettäisi sellaisia yksiköitä, joissa hyvin pientä määrää yhtä polttoainetta (ns. pilottipolttoaine) poltetaan toisen polttoaineen sytyttämiseksi. Esimerkkejä tällaisesta ovat kaksoispolttoainemoottorit ja kaasudieselmoottorit, joissa nestemäistä polttoainetta käytetään kaasuseoksen sytyttämiseen. Näissä yksiköissä päästöraja-arvot määritettäisiin pääpolttoaineen mukaan.

Pykälän 9 kohdan määritelmä *polttomoottori* olisi MCP-direktiivin 3 artiklan kohdan 8 mukainen. Määritelmän sanamuoto poikkeaisi kumottavan asetuksen määritelmästä, mutta käytännössä määritelmä säilyisi kuitenkin samaa tarkoittavana.

Pykälän 10, 11 ja 12 kohtien määritelmät *kaasumoottori*, *dieselmoottori* ja *kaksoispolttoainemoottori* olisivat MCP-direktiivin 3 artiklan kohtien 9, 10 ja 11 mukaiset.

Pykälän 13 kohdan määritelmä *kaasuturbiini* olisi MCP-direktiivin 3 artiklan kohdan 12 mukainen. Määritelmän sanamuoto poikkeaisi kumottavan asetuksen määritelmästä, mutta käytännössä määritelmä säilyisi kuitenkin samaa tarkoittavana. MCP-direktiivin 3 artiklan kohdan 12 mukaisesti määritelmä kattaisi sekä avoimen että yhdistetyn syklin kaasuturbiinit sekä yhteistuotannossa käytettävät kaasuturbiinit lisäpolttoaineella (lämmöntalteenottokattila) tai ilman.

Pykälän 14, 15 ja 16 kohtien määritelmät *polttoaine*, *jalostamopolttoaine* ja *biomassa* olisivat MCP-direktiivin 3 artiklan kohtien 15, 16 ja 18 mukaiset. Jalostamopolttoaineen määritelmässä korvattaisiin direktiivin suomenkielisessä versiossa oleva termi *petrolikoksi* samaa tarkoittavalla, mutta Suomessa yleisemmin käytetyllä termillä *öljykoksi*. Jalostamopolttoaineen määritelmän mukaiseksi polttoaineeksi voitaisiin katsoa myös esimerkiksi asfalteeni.

Pykälän 16 f kohdan sanamuoto poikkeaisi osittain MCP-direktiivin määritelmästä, mutta olisi käytännössä samaa tarkoittava. Kohdan 16 f mukaisesti biomassaksi katsottaisiin puujäte, lukuun ottamatta sellaista rakennus-, purku- ja muusta toiminnasta peräisin olevaa puujätettä, joka voi puunsuoja-ainekäsittelyn tai pinnoituksen seurauksena sisältää halogenoituja orgaanisia yhdisteitä tai raskasmetalleja. VTT on 10.10.2014 julkaissut ohjeen *Käytöstä poistetun puun luokittelun soveltaminen käytäntöön* (VTT-M-01931-14). Ohjeen mukaisiin luokkiin A ja B kuuluvan puujätteen voitaisiin katsoa täyttävän asetuksen 2 § kohdan 16 f mukaiset biomassan kriteerit. Ohjeessa on esitetty kriteerit puujätteen luokittelulle sekä käyttösuosituksia siitä, minkälaisissa kattiloissa luokkien A ja B puujätettä voi polttaa.

Pykälän 17 kohdan määritelmällä *kevyt polttoöljy* pantaisiin täytäntöön MCP-direktiivin 3 artiklan kohdan 19 määritelmä *kaasuöljy*. Kevyt polttoöljy on Suomessa kaasuöljystä yleisesti käytetty termi. Lisäksi valtioneuvoston asetuksessa raskaan ja kevyen polttoöljyn rikkipitoisuudesta (413/2014) oleva kevyen polttoöljyn määritelmä vastaa asiasisältönsä puolesta (sanamuoto poikkeaa) MCP-direktiivin kaasuöljyn määritelmää. Näiden seikkojen vuoksi pykälän 17 kohdassa viitattaisiin mainitussa valtioneuvoston asetuksessa olevaan kevyen polttoöljyn määritelmään. MCP-direktiivin määritelmän mukaan kevyellä polttoöljyllä tarkoitetaan a) raakaöljystä saatua nestemäistä polttoainetta, joka kuuluu CN-koodeihin 2710 19 25, 2710 19 29, 2710 19 47, 2710 19 48, 2710 20 17 tai 2710 20 19; tai b) raakaöljystä saatua nestemäistä polttoainetta, josta vähemmän kuin 65 tilavuusprosenttia, mukaan lukien hävik-

ki, tislautuu 250 °C:ssa ja vähintään 85 tilavuusprosenttia, mukaan lukien hävikki, tislautuu 350 °C:ssa ASTM D86 -menetelmällä.

Pykälän 18 kohdan määritelmä *raskas polttoöljy* olisi MCP-direktiivin 3 artiklan kohdan 21 mukainen. Pykälän 18 kohdassa ei kuitenkaan toistettaisi MCP-direktiivissä esitettyä raskaan polttoöljyn määritelmää, vaan viitattaisiin valtioneuvoston asetuksessa (413/2014) olevaan raskaan polttoöljyn määritelmään, joka vastaa asiasisältönsä puolesta (sanamuoto poikkeaa) direktiivin mukaista määritelmää. MCP-direktiivin määritelmän mukaan raskaalla polttoöljyllä tarkoitetaan a) raakaöljystä saatua nestemäistä polttoainetta, joka kuuluu CN-koodeihin 2710 19 51–2710 19 68, 2710 20 31, 2710 20 35 tai 2710 20 39; tai b) raakaöljystä saatua nestemäistä polttoainetta, kevyttä polttoöljyä (MCP-direktiivissä kaasuöljy) lukuun ottamatta, joka tislausalueensa perusteella luetaan polttoaineena käytettäväksi tarkoitettuihin raskaisiin öljyihin ja josta vähemmän kuin 65 tilavuusprosenttia, mukaan lukien hävikki, tislautuu 250 °C:ssa ASTM D86 -menetelmällä. Jos tislautuvuutta ei ole mahdollista määrittää ASTM D86 -menetelmällä, öljytuote luokiteltaisiin niin ikään raskaisiin polttoöljyihin.

Pykälän 19 kohdan määritelmä *maakaasu* olisi MCP-direktiivin 3 artiklan kohdan 20 mukainen. Määritelmän mukaiseksi maakaasuksi voitaisiin tätä asetusta sovellettaessa katsoa myös muu vastaava maakaasuverkkoon maakaasun sekaan syötetty kaasu, kuten biokaasu, jos sen määrä on maakaasuun verrattuna ilmeisen vähäinen.

Pykälän 20 kohdan määritelmä *käyttötunti* olisi MCP-direktiivin 3 artiklan kohdan 22 mukainen. Käyttötunneilla olisi merkitystä niille energiantuotantoyksiköille, joille tässä asetuksessa säädettäisiin MCP-direktiiviin mukaisia tai kansallisesti päätettyjä vuotuisen käyttötuntimäärään (500, 1000 ja 1500 h/a) sidottuja poikkeuksia. MCP-direktiivin määritelmän mukaisesti käyttötuntien laskennassa ei huomioida yksikön käynnistys- ja pysäytysjaksoja. Varavoimayksikköinä käytettävien polttomoottoreiden käyntiaikaa seurataan kuitenkin usein laskureilla, jotka laskevat mukaan myös käynnistys- ja pysäytysjaksot. Tämän tyyppisten erittäin vähän käyvien yksiköiden tapauksissa käyttötuntiseurannan muuttaminen sellaiseksi, että käynnistys- ja pysäytysjaksoja ei huomioitaisi, saattaisi aiheuttaa turhia ja kohtuuttomia kustannuksia. Näin ollen kyseisissä yksiköissä käyttötunteihin voitaisiin laskea mukaan myös käynnistys- ja pysäytysjaksot.

Käyttötunnin määritelmään liittyen on syytä huomata, että mikäli kaksi tai useampi uusi energiantuotantoyksikkö muodostaisivat ympäristönsuojelulain 106 c §:n mukaisesti (yhteinen piippu) yhden kokonaisuuden, katsottaisiin MCP-direktiivin 3 artiklan kohdan 22 ja 4 artiklan perusteella jokaisen kokonaisuuteen kuuluvan yksikön käyttötuntien kuluvan aina, kun vähintään yksi yksiköistä on käynnissä.

3 § Toiminnan sijoittaminen

Pykälässä viitattaisiin toiminnan sijoituspaikkaa koskevaan ympäristönsuojelulain sääntelyyn pitkälti kumottavan asetuksen 4 §:ää vastaavalla tavalla. Viittaukset ympäristönsuojelulain pykäliin päivitetäisiin ajan tasalle.

4 § Rekisteröinti-ilmoituksen tekeminen ja sisältö

Pykälässä säädettäisiin rekisteröinti-ilmoituksen tekemisestä ja sisällöstä. Pykälän sisältö olisi yhdistelmä MCP-direktiivin liitteen I ja kumottavan asetuksen 3 §:n vaatimuksia.

Pykälän ensimmäisessä momentissa viitattaisiin ympäristönsuojelulain 116 §:ään, jolla pannaan täytäntöön MCP-direktiivin mukainen 30 päivän määräaika direktiivin soveltamisalaan kuuluvien polttolaitosten rekisteröinnille. Siirrettävien energiantuotantoyksiköiden osalta lähtökohtana olisi, että rekisteröinti-ilmoitus (ja myös toiminnan rekisteröinti) tehtäisiin vain kerran. Esimerkiksi sijaintipaikan muuttumisesta ei tarvitsisi tehdä uutta rekisteröinti-ilmoitusta, mutta tarvittaessa asetuksen 19 §:ssä tarkoitettu ilmoitus toiminnan muuttumisesta. Asiaa on selostettu myös 19 §:n perusteluissa.

Pykälän toisessa ja kolmannessa momentissa säädettäisiin rekisteröinti-ilmoituksen sisältövaatimukset. Sisältövaatimuksissa sovitettaisiin yhteen kumottavassa asetuksessa olevat rekisteröinti-ilmoituksen sisältövaatimukset ja MCP-direktiivin liitteessä I esitetyt tiedot, jotka toiminnanharjoittajan on toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle. Rekisteröinti-ilmoitus tehtäisiin nykyiseen tapaan ympäristöministeriön internetsivuilta saatavissa olevalla lomakkeella. Lomakkeessa kysyttävät tiedot perustuisivat rekisteröinti-ilmoitukselle säädetyihin sisältövaatimuksiin ja niillä varmistettaisiin, että viranomaisen saa toiminnan valvontaa varten riittävän yksityiskohtaiset tiedot.

Pykälän kolmannen momentin mukaan rekisteröinti-ilmoituksen tulisi sisältää 2 momentissa säädettyjen tietojen lisäksi myös tieto siitä, sitoutuuko toiminnanharjoittaja rajoittamaan uuden energiantuotantoyksikön toiminta-aikaa korkeintaan 500 käyttötuntiin vuodessa kolmen vuoden liukuvana keskiarvona tai olemassa olevan energiantuotan-

toyksikön toiminta-aikaa korkeintaan 500 tai 1000 käyttötuntiin vuodessa viiden vuoden liukuvana keskiarvona. Tällä säännöksellä pantaisiin täytäntöön MCP-direktiivin liitteen I kohta 7, joka edellyttää toiminnanharjoittajan allekirjoittamaa ”vakuutusta” siitä, ettei yksikössä ylitetä ko. käyttötunteja, kun sovelletaan direktiivin 6 artiklan 3 kohdan tai 8 kohdan mukaista poikkeusta päästöraja-arvojen noudattamiselle (asetuksen liitteessä 1A olevat vähän käyviin yksiköiden poikkeukset P1, P2 ja P6). Ehdotetussa säännöksessä ei siis käytettäisi direktiivin mukaista termiä ”vakuutus”, vaan termiä ”sitoutua”. Tätä termiä on käytetty myös suurten polttolaitosten päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (936/2014) 6 §:n 1 momentissa vastaavassa yhteydessä.

Rekisteröinti-ilmoituksessa tarvittavat tiedot tulisi esittää sillä tarkkuudella kuin se olisi tarkoituksenmukaista, ottaen huomioon erityisesti energiantuotantoyksikön kokoluokan (polttoaineteho), vuotuisen toiminta-ajan, sijainnin sekä toimintaan mahdollisesti liittyvät erityiset ympäristöriskit. Jos kyse on pieniä yksiköitä sisältävän toiminnan rekisteröinnistä, voitaisiin rekisteröinti siten lähtökohtaisesti tehdä yleisluonteisemmilla tiedoilla kuin jos kyse on suuria yksiköitä sisältävästä toiminnasta.

5 § Päästöraja-arvot ilmaan johdettaville päästöille

Päästöraja-arvoja koskevassa pykälässä huomioitaisiin sekä kumottavan asetuksen mukaiset kansalliset päästöraja-arvot, että MCP-direktiivin 6 artiklan kohtien 2 ja 7 mukaiset vaatimukset päästöraja-arvoista. Sääntelyn lähtökohdaksi on, että kansallisten päästöraja-arvojen noudattamista jatketaan siihen saakka, kunnes MCP-direktiivin mukaiset päästöraja-arvot tulevat noudatettaviksi. Päästöraja-arvot sisällytettäisiin asetuksen liitteisiin 1A (*uudet päästöraja-arvot*) ja 1B (*siirtymäkauden päästöraja-arvot*).

Edellä selostetun perusteella pykälän 1-3 momenteissa asetettaisiin asetuksen liitteisiin 1A ja 1B viittaamalla erilaiset päästöraja-arvot niille yksiköille, jotka ovat MCP-direktiivin sääntelyn piirissä ja niille yksiköille, jotka ovat vielä pelkästään kansallisen sääntelyn piirissä. Liitteessä 1A esitettäisiin MCP-direktiivin vaatimukset huomioon ottavat päästöraja-arvot, joita uudet energiantuotantoyksiköt noudattaisivat 20.12.2018 alkaen. Liitteessä 1B esitettäisiin kumottavan asetuksen mukaiset päästöraja-arvot, joita olemassa olevat kumottavan asetuksen soveltamisalaan kuuluvat energiantuotantoyksiköt noudattaisivat polttoainetehosta riippuen joko 1.1.2025 tai 1.1.2030 saakka, jonka jälkeen ne alkaisivat noudattaa liitteen 1A päästöraja-arvoja. Ne polttoaineteholtaan vähintään yhden mutta alle viiden megawatin energiantuotantoyksiköt, jotka eivät kuulu kumottavan asetuksen soveltamisalaan, alkaisivat noudattaa tätä asetusta ja sen liitteen 1A mukaisia päästöraja-arvoja 1.1.2030 alkaen, ja siihen asti niitä eivät koskisi mitkään tämän tai kumottavan asetuksen päästöraja-arvot.

Uusia päästöraja-arvoja koskeva liite 1A sisältäisi myös MCP-direktiivin mahdollistamat raja-arvojen soveltamiseen liittyvät poikkeukset, jotka koskevat:

- olemassa olevia vähän käyviä yksiköitä (poikkeukset P1, P2);
- olemassa olevia polttoaineteholtaan yli 5 megawatin kaukolämpöä tuottavia yksiköitä (poikkeus P3);
- olemassa olevia kiinteää biomassaa pääasiallisena polttoaineena käyttäviä yksiköitä (poikkeus P4);
- olemassa olevia polttoaineteholtaan yli 5 megawatin kaasukompressoriasemilla käytettäviä yksiköitä (poikkeus P5);
- uusia vähän käyviä yksiköitä (poikkeus P6).

Siirtymäkauden päästöraja-arvoja koskeva liite 1B sisältäisi kumottavassa asetuksessa olevat raja-arvojen soveltamiseen liittyvät poikkeukset, jotka koskevat erityisesti vara- ja huippukuormayksiköitä sekä eräitä polttoaineteholtaan enintään 10 megawatin puuta ja muita kiinteitä biopolttaineita pääasiallisena polttoaineena käyttäviä energiantuotantoyksiköitä.

Pykälän neljännessä momentissa säädettäisiin monipolttoaineyksiköiden päästöraja-arvoista MCP-direktiivin 6 artiklan kohtaan 13 perustuen. Pitkälti vastaava säännös sisältyy kuitenkin jo kumottavan asetuksen 5 §:ään. Päästöraja-arvot määräytyisivät liitteen 1A osassa 3 esitetyn laskentakaavan mukaisesti. Kaava on MCP-direktiivin 6 artiklan kohdassa 13 sanallisesti esitetyn laskentasäännön mukainen. Kaava olisi sama kuin kumottavassa asetuksessa.

Pykälän viidennessä momentissa säädettäisiin varapolttaineen päästöraja-arvojen soveltamisesta kumottua asetusta vastaavalla tavalla. Säännös olisi kansallinen tarkennus, jonka asiiasältö kuitenkin perustuisi MCP-direktiiviin. Direktiivin 6 artiklan kohtien 2 ja 7 sekä liitteen II mukaisesti jokaiselle polttoaineelle asetetaan oma päästöraja-arvonsa, ellei kyseessä ole direktiivin 6 artiklan kohdassa 13 tarkoitettu monipolttoaineyksikkö, jolloin päästöraja-arvot määräytyisivät pykälän neljännessä momentissa säädetyllä tavalla.

Pykälän kuudes momentti olisi uusi verrattuna kumottavaan asetukseen ja siinä säädettäisiin MCP-direktiivin 7 artiklan kohdan 9 mukaisesti, että käynnistys- ja pysäytysjaksot on pidettävä mahdollisimman lyhyinä.

Asetuksesta jätettäisiin pois kumottavan asetuksen 5 §:n 4 momentti, jonka mukaan energiantuotantoyksiköiden päästöraja-arvot määritetään yksiköiden yhteenlasketun polttoainetehon perusteella, mikäli niiden savukaasut johdetaan samaan hormiin. Tästä niin sanotusta yhteistä hormia koskevasta säännöstä joudutaan luopumaan MCP-direktiivin täytäntöönpanon vuoksi. Säännös joudutaan korvaamaan MCP-direktiivin 4 artiklan mukaisella polttoainetehon yhteenlaskusäännöllä, jossa tarkastellaan sitä, johdetaanko kahden tai useamman uuden energiantuotantoyksikön savukaasut yhteiseen piippuun, tai voitaisiinko ne toimivaltaisen viranomaisen arvioinnin mukaan tekniset ja taloudelliset tekijät huomioon ottaen johtaa yhteiseen piippuun. Kyseinen yhteenlaskusääntö sisällytetään ympäristönsuojelulain 106 c §:ään.

Asetuksesta jätettäisiin pois kumottavan asetuksen 5 §:n 6 momentti vanhentuneena, sillä kyseisessä momentissa mainittu toiminnanharjoittajan ilmoitus on pitänyt tehdä ennen tämän asetuksen voimaantuloa. Kyseisen momentin mahdollistamat päästöraja-arvot huomioitaisiin kuitenkin kumottavan asetuksen mukaiset päästöraja-arvot sisältävässä liitteessä 1B.

6 § Päästöraja-arvojen noudattamisen arviointi

Pykälän ensimmäisessä momentissa säädettäisiin MCP-direktiivin liitteen III osan 2 kohdan 1 mukaisesti päästöraja-arvojen noudattamisen arvioinnista määräaikaismittauksissa. Lisäksi säädettäisiin kansallisena selvennyksenä, että raja-arvojen noudattamista arvioitaisiin vastaavalla tavalla myös muissa toimivaltaisen valvontaviranomaisen hyväksymissä mittauksissa. Määräaikaismittauksen tulosten ja mittausepävarmuuksien esittämisestä säädettäisiin tarkemmin liitteessä 3.

Pykälän toisessa momentissa säädettäisiin MCP-direktiivin 3 artiklan kohdan 22 sekä liitteen III osan 2 kohdan 3 mukaisesti, että päästöraja-arvojen noudattamista arvioitaessa ei huomioida energiantuotantoyksikön käynnistys- ja pysäytysjaksoja, eikä ympäristönsuojelulain 106 d §:ssä tarkoitettuja vähärikkisten polttoaineiden tai kaasumaisten polttoaineiden saatuvaushäiriöitä.

7 § Savupiipun korkeus

Pykälä vastaisi pääsääntöisesti kumottavan asetuksen 7 §:ää. Kumottavaan asetukseen verrattuna säännösten järjestystä kuitenkin muutettaisiin johdonmukaisuuden parantamiseksi. Savupiipun korkeutta koskevilla vaatimuksilla pyrittäisiin kumottavan asetuksen tavoin siihen, että energiantuotantoyksikön haitalliset päästöt leviäisivät normaaleissa käyttöolosuhteissa riittävästi, eikä savupainamaa ja paikallisen ilman laadun heikkenemistä esiintyisi (riittävä savupiipun korkeus ja savukaasujen nousunopeus).

Pykälän ensimmäisessä momentissa säädettäisiin mahdollisuus käyttää piipun korkeuden mitoittamiseen kolmea eri mitoitusperustetta, eli asetuksen liitteen 2 taulukkoa, leviämismallilaskelmaa tai piippunogrammilla. Säännös vastaisi kumottavan asetuksen 7 §:n 1 momenttia. Säännöksessä piippunogrammilla viitattaisiin julkaisuun *Pienten polttolaitosten (5–50 MW) piipun korkeuden mitoitus* (Ilmatieteen laitos – ilmanlaadun asiantuntijapalvelut. Alaviippola – Pietarila – Lappi, Helsinki 2008). Liitteen 2 taulukkoa käytettäessä ei ympäristönsuojelulain 106 c §:n 2 momentin mukaisesti huomioitaisi MCP-direktiivin 4 artiklaan perustuvaa uusien energiantuotantoyksiköiden polttoainetehon yhteenlaskusääntöä. MCP-direktiivin sääntelyn mukaan polttoainetehon yhteenlaskusääntö vaikuttaa vain päästöraja-arvojen määrittämiseen, savukaasupäästöjen määräaikaismittauksen aikaväliin sekä käyttötuntien laskentaan.

Ilmatieteen laitos on laatimassa yksinkertaistettua menetelmää (piippunogrammi tms.) uusien 1–5 MW energiantuotantoyksiköiden piipun korkeuden mitoittamiseen. Menetelmässä otetaan huomioon MCP-direktiivin mukaiset uudet päästöraja-arvot, jotka ovat tiukempia kuin kumottavassa asetuksessa 750/2013. Menetelmän valmistuttua asetuksen 7 §:ään ja/tai liitteeseen 2 saatetaan tehdä muutoksia, joilla yksinkertaistetaan 1-5MW yksiköiden piipunkorkeuden mitoitusta tai lasketaan 1-5MW yksiköiden piipunkorkeuden vähimmäisvaatimuksia.

Pykälän toisessa momentissa tehtäisiin muutos verrattuna kumottavan asetuksen 7 §:n 3 momentin säännökseen, jonka mukaan uuden energiantuotantoyksikön savupiipun korkeuden on aina oltava vähintään 2,5 kertaa tuotantorakennuksen korkeus. Kyseinen kumottavan asetuksen säännös on johtanut kohtuuttomiin tilanteisiin esimerkiksi silloin, kun pieni energiantuotantoyksikkö on rakennettu suurikokoisen tuotantolaitoksen yhteyteen. Tämän vuoksi kumottavan asetuksen säännöstä muutettaisiin siten, että uuden energiantuotantoyksikön savupiipun korkeus voisi olla pienempi kuin 2,5 kertaa tuotantorakennuksen korkeus, mikäli riittävä piipunkorkeus määritetään leviämismal-

lilaskelmalla. Säännöksessä tarkoitettuna tuotantorakennuksena pidetään esimerkiksi kattilarakennusta. Leviämismallin käyttämisvelvoitetta ei sovellettaisi polttoaineteholtaan alle 5 megawatin energiantuotantoyksiköihin, eikä puupellettejä tai rikittämiä kaasumaisia polttoaineita käyttäviin energiantuotantoyksiköihin, koska alle 5 megawatin yksiköiden sekä vähintään 5 megawatin puupellettejä tai rikittämiä kaasumaisia polttoaineita, kuten maakaasua, käyttävien yksiköiden päästöjen aiheuttamat ilman epäpuhtauspitoisuudet ovat lähtökohtaisesti niin matalia, että leviämismallilaskelmien käytön ei voi odottaa tuovan piipun korkeuden mitoittamiseen merkittävää lisäarvoa. Tällä vähennettäisiin erityisesti alle 5 megawatin energiantuotantoyksiköiden rekisteröintiin liittyviä kustannuksia ja hallinnollista taakkaa.

Pykälän kolmannessa momentissa säädettäisiin olemassa olevan energiantuotantoyksikön savupiipun korkeudesta kumottavan asetuksen mukaisesti. Vanhojen yksiköiden savupiipun korkeudet ovat usein matalampia kuin mitä niiden käyttöönoton jälkeen voimaan tulleessa lainsäädännössä on vaadittu ja mitä tässä asetuksessa vaadittaisiin. Savupiipun korottaminen saattaa olla merkittävä investointi, jonka tarpeellisuutta olisi arvioitava saavutettaviin ympäristöhyötyihin suhteutettuna. Nämä hyödyt jäänevät vähäisiksi, jos vaadittava savupiipun korkeus ei poikkeaisi merkittävästi savupiipun olemassa olevasta korkeudesta.

Pykälän neljännessä momentissa säädettäisiin lisäedellytyksiä piipun korkeuden mitoittamiseen tilanteissa, jossa savupiipun mitoitusperusteena käytetään ensimmäisessä momentissa tarkoitettua leviämismallilaskelmaa tai piippunomogrammia. Säännös vastaisi kumottavan asetuksen 7 §:n 2 momenttia. Piippunomogrammia käytettäessä tulee ottaa huomioon nomogrammissa asetetut käyttörajoitukset, joita ovat muun muassa piipun korkeuden suhde tuotantorakennuksen korkeuteen, laitoksen ajo pääasiassa osateholla ja savukaasujen lämpötila, tilavuusvirtaus ja ulosvirtausnopeus.

Pykälän viides momentti sisältäisi säännöksen, jolla rajattaisiin kokonaan piipun korkeutta koskevan säännöksen soveltamisalasta tietyt lyhytaikaiseen varaenergian tuottamiseen käytettävät siirrettävät yksiköt, varavoimayksikköinä käytettävät polttomootorit ja kaasuturbiinit sekä sellaiset olemassa olevat polttoaineteholtaan alle 5 megawatin yksiköt, jotka eivät kuulu kumottavan asetuksen soveltamisalaan ja joihin tätä asetusta siten sovellettaisiin 1.1.2030 alkaen.

Viidennessä momentissa tarkoitettujen siirrettävien yksiköiden tarkka määrittely ei ole mahdollista, sillä asiaan liittyy paljon tapauskohtaisuutta. Siirrettävät energiantuotantoyksiköt ovat tyypillisesti höyryn- tai lämmöntuotantoyksiköitä, joita tarvitaan korvaamaan muuta energiantuotantoa tai tuottamaan lisäenergiaa poikkeuksellisissa tilanteissa. Varaenergian tarve voi aiheutua ennakoimattomasti esimerkiksi muiden energiantuotantoyksiköiden rikkoutuessa tai jakeluverkon häiriötilanteissa, tai suunnitellusti esimerkiksi muiden energiantuotantoyksiköiden tai jakeluverkon muutos- tai huoltotöiden yhteydessä tai käynnistyksissä laitoksilla, joilla ei ole apukattilaa. Siirrettävät energiantuotantoyksiköt voivat olla toiminnanharjoittajan omia tai esimerkiksi vuokrattavia. Siirrettäviä yksiköitä voidaan käyttää rekasta, perävaunusta tai kontista käsin. Siirrettävän yksikön polttoainetehto voi vaihdella alle yhdestä megawattista useisiin kymmeneen megawattiin. Siirrettävien yksiköiden yksittäinen käyttöaika vaihtelee tarpeen mukaan muutamista tunneista muutamiin kuukausiin. Tällaisten siirrettävien yksiköiden osalta pykälän 1–4 momenttien mukaiset piipunkorkeusvaatimukset voisivat aiheuttaa kohtuuttomia ja energiahuoltoa vaarantavia tilanteita. Siirrettäviä yksiköitä koskeva rajausta koskisi kevyttä polttoöljyä ja kaasumaisia polttoaineita, koska niiden aiheuttamat ilman hiukkas- ja rikkipitoisuudet ovat hyvin matalia.

Viidennen momentin rajaukset koskien varavoimayksikköinä käytettäviä polttomootoreita ja kaasuturbiineita tehtäisiin yksiköiden toiminnan luonteen perusteella kohtuuttomien vaatimusten välttämiseksi. Varavoimayksiköiden pääkäyttötarkoitus on turvata sähkön saanti tilanteissa, joissa verkkosähkön saatavuudessa on puutteita tai ongelmia. Normaalitylanteissa varavoimayksiköt eivät käy ja ne käynnistetään pääsääntöisesti vain koekäyttöä varten.

Viidennen momentin rajausta koskien polttoaineteholtaan alle 5 megawatin yksiköitä, joihin asetusta sovelletaan 1.1.2030 alkaen, tehtäisiin kohtuuttomien vaatimusten välttämiseksi. Kyseiset olemassa olevat yksiköt eivät kuulu kumottavan asetuksen soveltamisalaan, eikä niiden piippuja mitoittaessa ole todennäköisesti osattu huomioida tulevia savupiipun korkeusvaatimuksia.

8 § Meluntorjunta

Pykälä vastaisi kumottavan asetuksen 8 §:ää.

9 § Puhdistinlaitteiden jätevesien käsittely ja johtaminen

Pykälä vastaisi pitkälti kumottavan asetuksen 9 §:n sääntelyä.

Toista momenttia muutettaisiin kumottavaan asetukseen verrattuna siten, että sääntelystä poistettaisiin turhaa toisto- ja lauhdevesien neutralointia, selkeyttämistä ja suodattamista. Toiseen momenttiin lisättäisiin tarkennus, että ympäristöluvanvaraisten yksiköiden lisäksi myös rekisteröitävissä yksiköissä voitaisiin käyttää muita toimivaltaisen viranomaisen hyväksymiä lauhdeveden käsittelymenetelmiä.

10 § Öljyisten jätevesien käsittely ja johtaminen

Pykälä vastaisi pitkälti kumottavan asetuksen 10 §:n sääntelyä. Pykälään tehtäisiin kuitenkin joitain kumottavan asetuksen soveltamisesta saatuun kokemukseen perustuvia muutoksia, minkä lisäksi pykälän säännöksiä yhdenmukaistettaisiin 13 §:n säännösten kanssa.

Pykälän ensimmäistä momenttia muutettaisiin kumottavaan asetukseen verrattuna korvaamalla termi *öljytuotteiden käsittelyalueet* termillä *nestemäisten polttoaineiden täyttö- ja purkupaikat*. Muutoksella yhdenmukaistettaisiin 10 §:ssä ja 13 §:ssä käytettävää termistöä. Pykälän ensimmäisen momentin termi *muut vedet, jotka voivat sisältää öljyä* kattaisi myös mahdollisilla öljytuotteiden käsittelyalueilla muodostuvat vedet. Pykälän ensimmäisessä momentissa mahdollistettaisiin kumottavasta asetuksesta poiketen, että vedet, jotka voivat sisältää öljyä, voidaan öljynerottimen sijaan johtaa myös umpikaivoon. Mikäli mahdollisesti öljyä sisältäviä vesiä muodostuu vähän tai ei normaalisti ollenkaan, ei ole tarkoituksenmukaista edellyttää öljynerottimen asentamista, jos vedet voidaan kerätä talteen myös umpikaivoon. Umpikaivon olisi oltava tiivis ja sen pintamateriaalin öljyä kestävä. Ensimmäiseen momenttiin tehtäisiin myös tarkennus, että öljysäiliön suoja-allasta ei tarvitse viemäroidä, jos hulevesien ja muiden vesien pääsy suoja-altaaseen on estetty.

Pykälän ensimmäisessä momentissa tarkoitettuja muita vesiä, jotka voivat sisältää öljyä, saatetaan tunnistaa esimerkiksi laadittaessa 16 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintasuunnitelmaa poikkeuksellisten tilanteiden varalle. Tällaisten vesien muodostumisalueiksi ei olisi lähtökohtaisesti tarkoituksenmukaista katsoa esimerkiksi laitoksen normaaleita piha-alueita.

Pykälän viidennessä momentissa tehtäisiin muutos verrattuna kumottavan asetuksen 10 §:n 5 momentin säännöksen, jonka mukaan vesien käsittelyyn käytettävät erottimet on tyhjennettävä vähintään kerran vuodessa. Mikäli öljynerottimeen tai umpikaivoon kerääntyy vain hyvin vähän öljyä tai lietettä, ei sen vähintään vuosittaista tyhjentämistä voi pitää kohtuullisena velvoitteena. Tämän vuoksi kumottavan asetuksen säännöstä muutettaisiin siten, että öljynerottimet ja umpikaivot on tarkistettava vähintään kerran vuodessa ja tyhjennettävä tarvittaessa.

Pykälän kuudes momentti olisi uusi verrattuna kumottavaan asetukseen ja sillä mahdollistettaisiin nestemäisten polttoaineiden täyttö- ja purkupaikkojen vesien käsittely myös muilla kuin pykälän ensimmäisessä momentissa esitetyillä tavoilla. Säännöksellä yhdenmukaistettaisiin 10 §:ssä ja 13 §:ssä esitetyt nestemäisten polttoaineiden purkupaikkoja koskevat vaatimustasot. Pykälän kuudennen momentin yksityiskohtaiset perustelut on esitetty tässä perustelumuihistiossa asetuksen 13 §:n 3 momenttia käsittelevässä kohdassa.

Pykälän seitsemäs momentti olisi uusi verrattuna kumottavaan asetukseen ja säädettäisiin, koska pykälän ensimmäisen momentin säännökset voivat olla vaikeasti sovellettavissa lyhytaikaiseen varaenergian tuottamiseen käytettyihin siirrettäviin yksiköihin. Käytetyillä vaihtoehtoisilla menetelmillä tulisi kuitenkin varmistaa tilanne ja olosuhteet huomioon ottaen mahdollisimman hyvä ympäristönsuojelun taso. Esimerkkejä pykälän seitsemännessä momentissa tarkoitetuista siirrettävistä yksiköistä on esitetty tässä perustelumuihistiossa asetuksen 7 §:ää käsittelevässä kohdassa. Ilmoitus vaihtoehtoisten menetelmien käytöstä tulisi tehdä valvontaviranomaiselle etukäteen, jos siirrettävän yksikön käyttötarve on etukäteen tiedossa. Kiireellisissä ja yllättävissä tilanteissa ilmoitus voitaisiin tehdä jälkikäteen, kuitenkin mahdollisimman pian siirrettävän yksikön toiminnan aloittamisen jälkeen.

11 § Muiden jätevesien käsittely ja johtaminen

Pykälä vastaisi kumottavan asetuksen 11 §:ää. Kumottavan asetuksen viittaus valtioneuvoston asetukseen talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (209/2011) päivitetäisiin kuitenkin viittaukseksi uuteen samannimiseen asetukseen 157/2017.

12 § Kiinteiden polttoaineiden käsittely ja varastointi

Pykälä vastaisi kumottavan asetuksen 12 §:ää.

13 § Nestemäisten polttoaineiden käsittely ja varastointi

Pykälä vastaisi pitkälti kumottavan asetuksen 13 §:n sääntelyä. Pykälään tehtäisiin kuitenkin joitain kumottavan asetuksen soveltamisesta saatuun kokemukseen perustuvia muutoksia. Lisäksi pykälän säännöksiä yhdenmukaistettaisiin kemikaaliturvallisuuslainsäädännön kanssa.

Pykälän ensimmäinen momentti vastaisi kumottavan asetuksen 2 momenttia. Kemikaalilain nojalla annettuja säädöksiä ovat muun muassa vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista annettu valtioneuvoston asetus (856/2012), jäljempänä *kemikaaliturvallisuusasetus*, sekä vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta annettu valtioneuvoston asetus (685/2015). Kemikaaliturvallisuuslainsäädännön vaatimuksia on kuvattu tarkemmin esimerkiksi Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) oppaassa *Vaarallisten kemikaalien varastointi* (2015). Palavien nestemäisten kemikaalien varastopaikoista ja siellä olevista kemikaalien käsittelypaikoista on julkaistu standardi SFS 3350:2016. Standardin soveltamisalaan kuuluvat varastot, joissa palavien nesteiden yhteismäärä on vähintään 500 m³.

Kumottavan asetuksen 13 §:n 1 momentin kohdan 1 mukaan nestemäiset polttoaineet on varastoitava kaksoisvaippasäiliössä tai suoja-altaaseen sijoitetussa säiliössä. Vuonna 2012 annetun kemikaaliturvallisuusasetuksen 52 §:n 1 momentin mukaan ulkona olevat vaarallisia kemikaaleja sisältävät säiliöt tulee sijoittaa suoja-altaaseen ja 51 §:n 3 momentin mukaan suoja-altaan voi korvata muulla vuotojenhallintajärjestelmällä, joka takaa vastaavantasoisien nesteen pidätyskyvyn ja toiminnan luotettavuuden. Lisäksi kemikaaliturvallisuusasetuksen 51 §:n 2 momentin mukaan kemikaalien pääsy maaperään, vesistöön ja muuhun kuin vuotojen keräilyyn tarkoitettuun viemäriin tulee estää. Muita asiaan liittyviä säännöksiä sisältyy muun muassa kemikaaliturvallisuusasetuksen pykäliin 46 §, 56 §, 99 § ja 101 §. Kumottavan asetuksen ja kemikaaliturvallisuuslainsäädännön osittaisten ristiriitaisuuksien ja päällekkäisyyksien poistamiseksi pykälästä jätettäisiin pois kumottavan asetuksen 13 §:n 1 momentin kohdan 1 säännökset. Pykälän ensimmäisen momentin viittaussäännös kemikaaliturvallisuuslainsäädäntöön tarkoittaisi, että kaksoisvaippasäiliön tai muun ratkaisun riittävyden vuotojenhallintajärjestelmänä arvioisi toimivaltainen kemikaaliturvallisuusviranomais (Turvallisuus- ja kemikaalivirasto tai pelastusviranomais) asetusten 856/2012 ja 685/2015 mukaisesti.

Pykälän toisen momentin kohdassa 1 säädettäisiin kumottavan asetuksen mukaisesti nestemäisten polttoaineiden säiliöiden suoja-altaan tiiveydestä ja tilavuudesta. Kumottavasta asetuksesta poiketen säädettäisiin, että nestemäisten polttoaineiden suoja-altaaseen on vuototilanteessa sovittava vähintään 1,1 kertaa siihen sijoitetun yksittäisen säiliön suurin varastoitava nestetilavuus. Kumottavassa asetuksessa on säädetty, että suoja-altaan tilavuus on mitoitettava siten, että vuototilanteessa siihen sopii vähintään 1,1 kertaa siihen sijoitetun suurimman säiliön nestetilavuus. Olemassa olevan suoja-altaan koon kasvattaminen voi olla teknisesti haastavaa ja aiheuttaa merkittäviä kustannuksia. Muutoksella mahdollistettaisiin suoja-altaan koon kasvattamiselle vaihtoehdoksi se, että rajoitetaan suoja-altaassa varastoitavan nestemäisen polttoaineen yksittäistä suurinta määrää. Tätä vaihtoehtoa käytettäessä mitoitettavan säiliön polttoainemäärää tulisi rajoittaa ylitäytön estimellä tai muulla automaattisesti toimivalla teknisellä ratkaisulla. Rajoitukseksi ei riittäisi esimerkiksi pelkkä toimintaohjeistus tai laitoksen henkilökunnan edustajan läsnäolo säiliön täyttötilanteessa. Suoja-altaan tilavuuteen voitaisiin laskea mukaan mitoitettavan säiliön tilavuus siltä osin, kun säiliö on suoja-altaan reunojen alapuolella.

Pykälän toisen momentin kohtaa 5 selkeytettäisiin siten, että kumottavan asetuksen 13 §:n 1 momentin 6 kohdassa olevan termin *nestemäisten polttoaineiden käsittelyalueet* sijaan käytetään termiä *nestemäisten polttoaineiden täyttö- ja purkupaikat*. Muutoksella myös yhdenmukaistettaisiin 10 §:ssä ja 13 §:ssä käytettävää termistöä. Lisäksi poistettaisiin kumottavassa asetuksessa oleva maininta, että kohta 5 koskisi myös nestemäisten polttoaineiden varastointialueita, sillä nestemäisten polttoaineiden varastoinnin vuotojenhallinnasta annettaisiin tarpeelliset säännökset jo 10 §:ssä ja 13 §:n toisen momentin kohdassa 1. Lisäksi ensimmäisen momentin kohtaa 5 muutettaisiin kumottavaan asetukseen verrattuna siten, että nestemäisten polttoaineiden täyttö- ja purkupaikkojen reunakorotuksille mahdollistettaisiin vaihtoehdoksi täyttö- ja purkupaikkojen pintojen kallistukset.

Pykälän kolmas momentti olisi uusi verrattuna kumottavaan asetukseen. Kolmannella momentilla lisättäisiin joustavuutta toisen momentin kohdan 5 vaatimusten toteuttamiseen pienten yksiköiden, vähän käyvien yksiköiden sekä öljyä ainoastaan vara- tai käynnistyspolttoaineena käyttävien yksiköiden osalta. Näillä yksiköillä nestemäisen polttoaineen käsittelymäärät ovat tyypillisesti vähäisempiä ja polttoainesäiliöiden täyttökertoja harvemmin, minkä vuoksi polttoaineen käsittelystä aiheutuvat riskit ovat keskimäärin pienempiä kuin suuremmilla ja enemmän käyvil-

lä öljyä pääpolttoaineena käytävillä yksiköillä. Kumottavassa asetuksessa energiantuotantoyksikkö, jonka toiminta-aika on enintään 1500 käyttötuntia vuodessa viiden vuoden liukuvana keskiarvona, on kumottavassa asetuksessa määritelty vara- ja huippukuormayksiköksi. Toisen momentin kohdan 5 tarkoituksena on varmistaa kiinteillä ratkaisulla se, että täyttö- ja purkutilanteissa mahdollisesti tapahtuvat polttoainevuodot saadaan kerättyä hallitusti talteen. Toisen momentin mahdollistamalla vastaavantasoisilla menetelmillä tulisi saavuttaa sama vaikutus, mutta niiden käytöllä voitaisiin välttää saavutettaviin ympäristöhyötyihin nähden kohtuuttomat investoinnit. Vastaavantasoisia menetelmiä voivat olla esimerkiksi täyttö- ja purkutilanteissa käytettävät erilaiset tilapäiset vuotosuojaukset. Öljyä pääpolttoaineena käytävillä yli viiden megawatin yksiköillä ja öljyä pääpolttoaineena käytävillä yksiköillä, joiden vuotuinen käyntiaika on suurempi kuin 1500 tuntia, täyttö- ja purkutilanteita on lähtökohtaisesti enemmän ja käsiteltävät polttoainemäärät suurempia, minkä vuoksi niissä olisi edelleen tarkoituksenmukaista käyttää toisen momentin kohdan 5 mukaisia kiinteitä ratkaisuja. Mikäli samaa nestemäisten polttoaineiden täyttö- ja purkupaikkaa käyttää useampi yksikkö, tulisi huomioida kyseisten yksiköiden yhteenlaskettu polttoaineteho ja yhteenlasketut vuotuiset käyttötunnit. Nestemäisiä polttoaineita pelkästään varapolttoaineena käytäviä yksiköitä ei yhteenlaskussa huomioitaisi, vaan niitä vaihtoehtoisten menetelmien käyttömahdollisuus koskisi aina.

Pykälän neljäs momentti olisi uusi verrattuna kumottavaan asetukseen ja säädettäisiin, koska pykälän toisen momentin säännökset voivat olla vaikeasti sovellettavissa lyhytaikaiseen varaenergian tuottamiseen käytettyihin siirrettäviin yksiköihin. Käytetyillä vaihtoehtoisilla menetelmillä tulisi kuitenkin varmistaa tilanne ja olosuhteet huomioon ottaen mahdollisimman hyvä ympäristönsuojelun taso. Esimerkkejä pykälän neljännessä momentissa tarkoitetuista siirrettävistä yksiköistä on esitetty tässä perustelumuistiossa asetuksen 7 §:ää käsittelevässä kohdassa. Ilmoitus vaihtoehtoisten menetelmien käytöstä tulisi tehdä valvontaviranomaiselle etukäteen, jos siirrettävän yksikön käyttötarve on etukäteen tiedossa. Kiireellisissä ja yllättävissä tilanteissa ilmoitus voitaisiin tehdä jälkikäteen, kuitenkin mahdollisimman pian siirrettävän yksikön toiminnan aloittamisen jälkeen.

14 § Jätehuolto

Pykälä vastaisi pitkälti kumottavan asetuksen 14 §:n sääntelyä. Pykälän asiasisällöstä kuitenkin poistettaisiin eräitä kumottavaan asetukseen sisältyviä säännöksiä muun muassa kumottavan asetuksen soveltamisesta saatujen kokemusten perusteella.

Pykälän ensimmäisen momentin kohdasta 3 jätettäisiin pois kumottavaan asetukseen sisältyvä yleinen vaatimus lento- ja pohjatuhkan kaatopaikka- ja hyödyntämiskelpoisuuden seurannasta, koska vaatimus on tarkoituksenmukaista rajata koskemaan vain yli viiden megawatin kiinteän polttoaineen kattiloita. Polttoaineteholtaan yli viiden megawatin kattiloiden lento- ja pohjatuhkan kaatopaikka- ja hyödyntämiskelpoisuuden seurannasta säädettäisiin tarkkailuliiitteen 3 kohdassa 4.2. Lisäksi kaiken tuhkan on kattilan polttoaineista tai polttoainetehosta riippumatta täytettävä vastaanottavan kaatopaikan tai muun käsittelypaikan sille asettamat laatuvaatimukset.

Pykälän ensimmäisen momentin kohdasta 3 poistettaisiin kumottavaan asetukseen sisältyvät vaatimukset siitä, että lento- ja pohjatuhka on varastoitava erillään, ja että varastointitilojen on oltava suljettuja. Kohtaan 3 lisättäisiin kuitenkin tarkennus, että tuhkan leviäminen ympäristöön pölyämällä tai muulla tavoin, esimerkiksi hulevesien mukana, on estettävä. Muutoksella lisättäisiin kustannustehokkuutta siihen, millä teknisillä ratkaisulla kohdan 3 säännöksen tarkoitus (tuhkan haitallisen leviämisen estäminen) toteutetaan.

Ensimmäisen momentin kohtaan 3 tehtävien muutosten myötä poistettaisiin tarpeettomana kumottavan asetuksen 14 §:n toinen momentti, jonka mukaan sovellettaessa asetusta toimintaan, johon tarvitaan ympäristönsuojelulain mukainen lupa, 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu tuhka voidaan varastoida myös muulla asianmukaisella ympäristölupaviranomaisen hyväksymällä tavalla. Jatkossa arvion siitä, täyttääkö toiminta ensimmäisen momentin kohdan 3 vaatimukset, voisi ympäristölupaviranomaisen sijasta tehdä myös valvontaviranomainen. Ympäristölupaviranomaisen kumottavan asetuksen 14 §:n toisen momentin mukaisesti aiemmin hyväksymien muiden tuhkan asianmukaisten varastointitapojen voi katsoa olevan myös tämän asetuksen 14 §:n ensimmäisen momentin kohdan 3 vaatimukset täyttäviä.

15 § Polttoaineiden saatavuushäiriöihin liittyvät poikkeukselliset tilanteet

Pykälä olisi kumottavaan asetukseen verrattuna uusi ja siinä viitattaisiin vähärikkisten polttoaineiden ja kaasumaisien polttoaineiden saatavuushäiriöitä koskevaan ympäristönsuojelulain 106 d §:ään, jolla pannaan täytäntöön MCP-direktiivin 6 artiklan 11 ja 12 kohdat.

16 § Muut poikkeukselliset tilanteet

Pykälän säännökset olisivat pääsääntöisesti samansisältöisiä kuin kumottavan asetuksen 15 §:ssä. Kumottavaan asetukseen verrattuna tekstiä muokattaisiin luettavuuden ja ymmärrettävyyden parantamiseksi. Pykälässä tuotaisiin myös selkeämmin esiin säännöksen yhteys lain 123 §:n poikkeuksellisia tilanteita koskevaan sääntelyyn.

Pykälän ensimmäisessä momentissa säädettäisiin ainoastaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien toimintojen ohjeistusvelvollisuudesta. Kumottavan asetuksen 15 §:n 1 momentti sisältää sekä ohjeistusvelvollisuuteen että toimintasuunnitelman laatimiseen liittyvää sääntelyä.

Pykälän toiseen momenttiin koottaisiin poikkeuksellisten tilanteiden toimintasuunnitelmaa koskevat säännökset kumottavan asetuksen 15 §:n 1 momentista ja liitteestä 3. Momentissa toimintasuunnitelman esittäminen ”ympäristöluvan hakemisen yhteydessä” tarkoittaisi sekä tilannetta, jossa lupaa haetaan ensimmäistä kertaa, että ympäristöluvan muuttamista koskevia hakemuksia. Toimintasuunnitelmaa ei kuitenkaan tarvitsisi esittää ympäristöluvan muutoshakemuksen yhteydessä, mikäli se olisi haettavan muutoksen perusteella ilmeisen tarpeetonta. Toimintasuunnitelman ajantasaistaminen ei edellyttäisi viranomaishyväksyntää.

Pykälän kolmannessa momentissa viitattaisiin pitkälti kumottavan asetuksen 15 §:n 2 momentin tavoin ympäristönsuojelulain poikkeuksellisia tilanteita koskevaan ilmoitusvelvollisuutta koskevaan sääntelyyn (ympäristönsuojelulaki 123 §).

Pykälän neljännessä momentissa säädettäisiin pitkälti kumottavan asetuksen 15 §:n 3 momentin tavoin toiminnanharjoittajan velvollisuudesta ryhtyä poikkeuksellisen tilanteen edellyttämiin korjaus- tai torjuntatoimiin.

Pykälästä jätettäisiin päällekkäisen sääntelyn poistamiseksi kokonaan pois kumottavan asetuksen 15 §:n 4 momentti, jonka mukaan toiminnanharjoittajan on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle savukaasujen puhdistinlaitteiden häiriöistä ja rikkoutumisista viipymättä tai viimeistään 48 tunnin kuluessa niiden ilmenemisestä. Ympäristönsuojelulain 123 §:n mukaisesti tällaisista tilanteista on ilmoitettava toimivaltaiselle ympäristöviranomaiselle viipymättä.

Pykälän viides momentti vastaisi pitkälti kumottavan asetuksen 15 §:n 5 momenttia.

17 § Toiminnan sekä sen päästöjen ja vaikutusten tarkkailu

Kumottavassa asetuksessa tarkkailua koskevia säännöksiä on sekä pykälässä että liitteessä siten, että sääntely on osin päällekkäistä. Sääntelyn selkiyttämiseksi tarkkailua koskevat yksityiskohtaiset säännökset koottaisiin liitteeseen ja samalla huomioitaisiin MCP-direktiivin asiaa koskevat vaatimukset.

Pykälän ensimmäisessä momentissa säädettäisiin energiantuotantolaitosten toiminnan, päästöjen ja vaikutusten tarkkailuvelvoitteesta viittaamalla liitteeseen 3. Liitteen 3 vaatimukset puolestaan perustuisivat sekä MCP-direktiiviin että kumottavaan asetukseen.

Pykälän toisessa momentissa säädettäisiin pitkälti kumottavan asetuksen 16 §:n mukaisesti toiminnanharjoittajan velvollisuudesta laatia liitteen 3 vaatimukset huomioiva tarkkailusuunnitelma. Momentissa tarkkailusuunnitelman esittäminen ”ympäristöluvan hakemisen yhteydessä” tarkoittaisi sekä tilannetta, jossa lupaa haetaan ensimmäistä kertaa, että ympäristöluvan muuttamista koskevia hakemuksia. Tarkkailusuunnitelmaa ei kuitenkaan tarvitsisi esittää ympäristöluvan muutoshakemuksen yhteydessä, mikäli se olisi haettavan muutoksen perusteella ilmeisen tarpeetonta.

18 § Kirjanpito ja tietojen toimittaminen

Pykälää muokattaisiin jonkin verran kumottavan asetuksen 17 §:ään verrattuna muun muassa luettavuuden parantamiseksi. Kumottavan asetuksen 17 §:n 1 momentin säännökset siirrettäisiin selkeyden vuoksi liitteen 3 kohtaan 5 ja pykälän ensimmäisen momentin kirjanpitoa koskeva velvoite toteutettaisiin viittaamalla mainittuun kohtaan.

Pykälän toinen momentti koskisi kumottavan asetuksen 17 §:n 2 momentin tavoin toiminnanharjoittajan velvollisuutta toimittaa tietoja eri viranomaisille. Vuosittain raportoitavien tietojen listaa kuitenkin muutettaisiin kumottavaan asetukseen verrattuna. Kemikaalien käytön raportointia helpotettaisiin muuttamalla se energiantuotantoyksikötasolta energiantuotantolaitostasolle (listan kohta 1). Raportoitavien tietojen listasta poistettaisiin maininta, että

ilmaan johdettavien kokonaispäästöjen laskennan on perustuttava mittauksiin tai polttoainetietoihin perustuviin laskelmiin, sillä samasta asiasta säädettäisiin liitteen 3 kohdassa 1.3 (listan kohta 4). Jätevesien määrän ja laadun raportoinnin tarkennettaisiin koskevan ainoastaan tarkkailtavia jätevesiä (listan kohta 6). Maininta muista päästö- ja muiden seurantamittausten tuloksista (kumottavan asetuksen listan kohta 10) korvattaisiin maininnalla savukaasupäästöjen mittausraporteista (listan kohta 8), sillä termi *muut päästö- ja seurantamittaukset* on monitulkintainen ja voisi johtaa kohtuuttoman yksityiskohtaiseen raportointiin. Raportoitavien tietojen listasta poistettaisiin poikkeukselliset tilanteet ja niiden johdosta tehdyt toimet (kumottavan asetuksen listan kohta 8), sillä samasta asiasta olisi ilmoitettava viranomaisille jo 15 §:ssä ja 16 §:ssä säädetyn mukaisesti. Raportoitavien tietojen listasta poistettaisiin osallistuminen ilmanlaadun ja melun yhteistarkkailuun (kumottavan asetuksen listan kohta 9), sillä mahdollinen osallistuminen yhteistarkkailuun on viranomaisten määräämää ja siten viranomaisilla tiedossa.

Pykälän kolmas momentti olisi uusi verrattuna kumottavaan asetukseen ja sillä kevennettäisiin varavoimayksikköinä toimivien polttomoottoreiden ja kaasuturbiinien raportointivelvoitteita tilanteissa, joissa yksikkö on edellisenä vuonna käynyt korkeintaan 50 tuntia. Varavoimayksikköiden vuotuinen käyttöaika jää tyypillisesti selvästi tätä lyhyemmäksi, sillä ne käynnistetään pääsääntöisesti vain koekäyttöjä varten. Vuosittaisen raportoinnin edellyttäminen tämän tyyppiseltä lyhytaikaiselta ja ympäristövaikutuksiltaan vähäiseltä toiminnalta ei ole tarkoituksenmukaista. Käyntiaikatiedot olisi kuitenkin liitteen 3 kohdan 5 mukaisesti säilytettävä ja pyydettyä esitettävä valvontaviranomaiselle.

19 § Toiminnan muutostilanteisiin liittyvä ilmoitusvelvollisuus

Kumottavan asetuksen 19 §:ssä säädetään toiminnan muutostilanteita koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta. Nykytilanteessa asiasta on kattavasti säädetty lakitasolla (ympäristönsuojelulaki 170 §), joten asetuksessa viitattaisiin suoraan mainittuun lakitason säännökseen.

Ympäristönsuojelulain 170 § velvoittaa toiminnanharjoittajan ilmoittamaan toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle kaikista valvonnan kannalta olennaisista muutoksista, joilla voi olla vaikutuksia ympäristön pilaantumiseen taikka säädösten tai luvan noudattamiseen. MCP-direktiivin 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen päästöraja-arvojen soveltamiseen vaikuttavat muutokset kuuluisivat selvästi lain 170 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden piiriin. Näin saamansa tiedon perusteella toimivaltainen valvontaviranomainen tekee arvion siitä, vaatiiko tilanne rekisteröinnin tai luvan ajantasaistamista, ja ryhtyy asian edellyttämiin toimiin.

Siirrettävän energiantuotantoyksikön sijaintipaikan muuttuminen katsottaisiin valvonnan kannalta olennaiseksi muutokseksi, ellei kyseessä olisi vähäinen siirtyminen esimerkiksi saman laitosalueen sisällä. Olennaisesta sijaintipaikan muuttumisesta tehtäisiin ilmoitus pykälässä säädetyn mukaisesti, mutta ei kuitenkaan uutta rekisteröinti-ilmoitusta, jos kyseinen yksikkö on jo aiemmin rekisteröity.

20 § Toiminnan lopettamiseen liittyvät toimet

Pykälän säännökset olisivat pääsääntöisesti samansisältöisiä kuin kumottavan asetuksen 18 §:ssä. Kumottavaan asetukseen verrattuna tekstiä muokattaisiin luettavuuden parantamiseksi.

21 § Yleisessä tietoverkossa julkaistavat tiedot

Pykälä olisi uusi ja se olisi osa MCP-direktiivin 5 artiklan 5 kohdan kansallista täytäntöönpanoa. Pykälässä säädettäisiin ympäristönsuojelulain 106 e §:ään sisältyvän valtuussäännöksen nojalla niistä mainitussa pykälässä tarkoitettuun rekisteriin talletetuista tiedoista, jotka toimivaltaisten viranomaisten tulisi rekisteröidä ja luvanvaraisista keskisuurista energiantuotantolaitoksista julkaista yleisessä tietoverkossa. Toimivaltaisia viranomaisia olisivat säännöksen mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, tai jos toiminta on luvanvaraista ja toimivaltainen lupaviranomainen on valtion ympäristölupaviranomainen, valtion ympäristölupaviranomainen. Kukin toimivaltainen viranomainen hoitaisi tietojen julkaisuvelvoitteen itsenäisesti.

Ympäristönsuojelulakiin sisältyvässä valtuussäännöksessä 106 e § viitataan MCP-direktiivin liitteen I mukaisiin tietoihin (tiedot, jotka toiminnanharjoittajan toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle). Pykälän 1-8 kohdat perustuisivat mainittuun direktiivin liitteeseen. Pykälän 7 kohdassa tarkoitettu tieto toiminnanharjoittajan mahdollisesta sitoutumisesta 500 tai 1000 käyttötuntiin vuodessa liittyisi direktiivin liitteen I kohtaan 7, joka edellyttää toiminnanharjoittajan allekirjoittamaa ”vakuutusta” siitä, ettei yksikössä ylitetä ko. käyttötunteja, kun sovelletaan direktiivin 6 artiklan 3 kohdan tai 8 kohdan mukaista poikkeusta päästöraja-arvojen noudattamiselle (asetuksen liitteessä 1A olevat vähän käyviin yksiköiden poikkeukset P1, P2 ja P6). Toimivaltaiset viranomaiset saisivat pykä-

län 1-8 kohdissa tarkoitetut tiedot rekisteröinti-ilmoituksista, ympäristölupahakemuksista ja ympäristölupapäätöksistä.

Ympäristönsuojelulakiin sisältyvässä valtuussäännöksessä viitataan myös MCP-direktiivin 9 artiklan mukaisiin tietoihin (keskisuuriin polttolaitoksiin tehtävät muutokset). Direktiivin 9 artiklan 1 kohta edellyttää, että jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että toiminnanharjoittaja ilmoittaa ilman aiheutonta viivytystä toimivaltaiselle viranomaiselle kaikista keskisuureen polttolaitokseen suunnitelluista muutoksista, jotka vaikuttavat sovellettaviin päästöjen raja-arvoihin. Direktiivin 9 artiklan 2 kohta edellyttää, että toimivaltaisen viranomaisen on tarvittaessa saatettava lupa tai rekisteröinti ajan tasalle tämän mukaisesti. Pykälän 9 kohta perustuisi mainittuun artiklaan. Ympäristönsuojelulain 170 § velvoittaa toiminnanharjoittajan ilmoittamaan toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle kaikista valvonnan kannalta olennaisista muutoksista, joilla voi olla vaikutuksia ympäristön pilaantumiseen taikka säädösten tai luvan noudattamiseen. Direktiivin 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut päästöraja-arvojen soveltamiseen vaikuttavat muutokset kuuluisivat selvästi lain 170 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden piiriin. Näin saamansa tiedon perusteella toimivaltainen valvontaviranomainen tekee arvion siitä, vaatiiko tilanne rekisteröinnin tai luvan ajantasaistamista, ja ryhtyy asian edellyttämiin toimiin. Pykälän 9 kohdassa tarkoitettu tieto energiantuotantolaitoksen ajantasaisista rekisteröinneistä tai ympäristölupapäätöksistä syntyisi siis lain 170 §:n soveltamisen kautta. Juridisesti kyse olisi viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999), jäljempänä julkisuuslaki, mukaisiin viranomaisten asiakirjoihin sisältyvistä tiedoista, jotka ovat lähtökohtaisesti julkisia. Direktiivin nimenomaisesta sanamuodosta poiketen julkaisuvelvoitteen ulkopuolelle rajattaisiin henkilötiedot. Tältä osin kyse olisi henkilötietolaissa (523/1999) säädettyihin henkilötietojen luovuttamisen edellytyksiin liittyvästä välttämättömästä kansallisesta täsmennyksestä.

Mikäli toiminnanharjoittaja katsoo, että jotkut MCP-direktiivin edellyttämät ja 21 §:ssä säädetty tiedot ovat julkisuuslain 24 §:n mukaan salassa pidettäviä, niin toiminnanharjoittajan on tuotava tämä esiin rekisteröinti-ilmoituksen tai ympäristölupahakemuksen tehdessään ja perusteltava näkemyksensä. Toimivaltainen viranomainen tekee asiassa päätöksen julkisuuslain mukaisesti.

22 § Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Pykälässä säädettäisiin asetuksen voimaantulosta ja siirtymäsäännöksistä. Pykälää sovellettaessa on syytä huomata, että termien *uusi energiantuotantoyksikkö* ja *olemassa oleva energiantuotantoyksikkö* määritelmät poikkeavat kumottavan asetuksen vastaavista määritelmistä. Tässä asetuksessa määritelmät sisältyvät asetuksen 2 §:n 1 momentin kohtiin 5 ja 6.

Ensimmäisessä momentissa säädettäisiin, että asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

Toisessa momentissa säädettäisiin, että tällä asetuksella kumotaan polttoaineteholtaan alle 50 megawatin energiantuotantoyksiköiden ympäristönsuojeluvaatimuksia koskeva valtioneuvoston asetus 750/2013.

Kolmannessa momentissa säädettäisiin MCP-direktiivin 6 artiklan kohdan 7 mukaisesti, että asetusta sovelletaan uusiin energiantuotantoyksiköihin 20 päivästä joulukuuta 2018 alkaen.

Neljännessä momentissa säädettäisiin, että niihin olemassa oleviin energiantuotantoyksiköihin, jotka kuuluvat kumottavan asetuksen soveltamisalaan, sovelletaan tätä asetusta 1 päivästä tammikuuta 2018 alkaen. Kumottavan asetuksen soveltamisalaan kuuluvat sen 1 §:n 1 momentin mukaisesti energiantuotantoyksiköt, joiden polttoaineteho 1) on vähintään 5 megawattia, mutta alle 50 megawattia ja 2) vähintään 1 megawattia, mutta alle 5 megawattia, jos energiantuotantoyksikkö sijaitsee samalla laitosalueella muiden energiantuotantoyksiköiden kanssa ja niiden yhteenlaskettu polttoaineteho ylittää 5 megawattia tai jos energiantuotantoyksikkö on osa muutoin ympäristöluvanvaraista toimintaa. Edellä mainittu kumottavan asetuksen 1 §:n 1 momentin kohta 2) vastaa tämän asetuksen 2 §:n kohdan 7 mukaista pienen olemassa olevan energiantuotantoyksikön määritelmää.

Viidennessä momentissa säädettäisiin, että sellaisiin polttoaineteholtaan vähintään 1 megawatin mutta alle 5 megawatin energiantuotantoyksiköihin, jotka eivät kuulu kumottavan asetuksen soveltamisalaan, sovelletaan tätä asetusta MCP-direktiivin 6 artiklan 2 kohdan toisen kappaleen mukaisesti 1 päivästä tammikuuta 2030 alkaen. Kumottavan asetuksen soveltamisalasta on sen 1 §:n 1 momentin kohdan 2) mukaisesti rajattu pois sellaiset polttoaineteholtaan vähintään 1 mutta alle 5 megawatin energiantuotantoyksiköt, jotka eivät sijaitse samalla laitosalueella muiden energiantuotantoyksiköiden kanssa siten, että niiden yhteenlaskettu polttoaineteho ylittää 5 megawattia, ja jotka eivät ole osa muutoin ympäristöluvanvaraista toimintaa.

LIITE 1A, UUDET PÄÄSTÖRAJA-ARVOT

Liitteessä 1A esitettäisiin MCP-direktiivin liitteen II huomioon ottavat rikkidioksidin, typenoksidien ja hiukkasten päästöraja-arvot. MCP-direktiivin 6 artiklan kohtien 2 ja 7 mukaisesti uudet energiantuotantoyksiköt noudattaisivat liitteen 1A päästöraja-arvoja 20.12.2018 alkaen, olemassa olevat polttoaineteholtaan yli 5 megawatin energiantuotantoyksiköt 1.1.2025 alkaen ja olemassa olevat vähintään 1 mutta enintään 5 megawatin energiantuotantoyksiköt 1.1.2030 alkaen. Siihen asti olemassa olevat energiantuotantoyksiköt noudattaisivat 5 §:n mukaisesti kumottavan asetuksen mukaisia päästöraja-arvoja, jotka esitettäisiin tämän asetuksen liitteessä 1B.

Päästöraja-arvojen esitystapa

Liitteen alussa säädettäisiin MCP-asetuksen liitteen II ensimmäisen kappaleen mukaisesti, että taulukoiden päästöraja-arvot on määritetty 273,15 K:n lämpötilassa ja 101,3 kPa:n paineessa kuivaa savukaasua ilmaistuna happipitoisuudessa, joka on kiinteiden polttoaineiden osalta 6 prosenttia, muiden kuin moottoreissa ja kaasuturbiineissa käytettävien nestemäisten ja kaasumaisten polttoaineiden osalta 3 prosenttia sekä moottoreiden ja kaasuturbiinien osalta 15 prosenttia. Vastaava esitystapa on myös kumottavassa asetuksessa.

Päästöraja-arvotaulukot esitettäisiin samantyyppisillä otsikoinneilla ja samassa järjestyksessä kuin ne on esitetty MCP-direktiivissä. Polttomoottoreiden ja kaasuturbiinien päästöraja-arvotaulukot esitettäisiin selkeyden vuoksi täysin samanmuotoisina kuin ne on esitetty MCP-direktiivissä. Muiden energiantuotantoyksiköiden (kattilat) päästöraja-arvotaulukot esitettäisiin kumottavan asetuksen tyyppisesti muotoiltuna, jotta päästöraja-arvojen vertailu tämän asetuksen ja kumottavan asetuksen välillä olisi helpompaa.

Vertailtaessa tämän asetuksen päästöraja-arvoja kumottavan asetuksen raja-arvoihin on huomattava, että tässä asetuksessa käytettävät olemassa olevan ja uuden energiantuotantoyksikön määritelmät (tämän asetuksen 2 §:n 1 momentin kohdat 5 ja 6) ovat erilaisia kuin kumottavassa asetuksessa käytetyt määritelmät (kumottavan asetuksen 2 §:n 1 momentin kohdat 9 ja 10).

Polttoainekategoriat

MCP-direktiivin liitteen II päästöraja-arvotaulukoissa käytetään polttoainekategorioita: kiinteä biomassa, muut kiinteät polttoaineet, kaasuöljy, muut nestemäiset polttoaineet kuin kaasuöljy, maakaasu, muut kaasumaiset polttoaineet kuin maakaasu. Tässä asetuksessa käytettäisiin vastaavasti polttoainekategorioita: kiinteä biomassa, muut kiinteät polttoaineet, kevyt polttoöljy, muut nestemäiset polttoaineet, maakaasu, muut kaasumaiset polttoaineet. Kumottavassa asetuksessa käytetty polttoainekategoria *puu ja muut kiinteät biopolttoaineet* vastaisi tässä asetuksessa käytettyä polttoainekategoriaa *kiinteä biomassa*. Biomassan tarkempi määritelmä esitettäisiin 2 §:n 1 momentin kohdassa 16. Kumottavassa asetuksessa käytetyt polttoainekategoriat *turve* ja *hiili* kuuluisivat tässä asetuksessa polttoainekategoriaan *muut kiinteät polttoaineet*. Kevyt polttoöljy määriteltäisiin asetuksen 2 §:n 1 momentin kohdassa 17 siten, että määritelmä vastaisi MCP-direktiivissä olevaa kaasuöljyn määritelmää.

1 OSA: Olemassa olevien energiantuotantoyksiköiden päästöraja-arvot

Liitteen alussa olisi informatiivinen säännös siitä, ettei tähän osaan sisältyviä päästöraja-arvoja sovellettaessa tule ottaa huomioon ympäristönsuojelulain 106 c §:ssä *uusille* energiantuotantoyksiköille säädettyä polttoainetehon yhteenlaskusääntöä.

Taulukoissa 1 ja 2 säädettäisiin olemassa olevien energiantuotantoyksiköiden (pois lukien polttomoottorit ja kaasuturbiinit) päästöraja-arvot MCP-direktiivin liitteen II 1 osan taulukoiden 1 ja 2 mukaisesti seuraavin poikkeuksin. MCP-direktiivin mukainen olemassa olevien yksiköiden typenoksidien raja-arvo biomassalle, turpeelle ja hiille olisi 650 mg/m³n. MCP-direktiivin mukainen olemassa olevien yksiköiden rikkidioksidin raja-arvo turpeelle olisi korkeintaan 20 megawatin yksiköissä 1100 mg/m³n. Kumottavassa asetuksessa on jo säädetty edellä mainittuja tiukemmat raja-arvot. Näin ollen tämän asetuksen taulukoissa 1 ja 2 säädettäisiin typenoksidien raja-arvoiksi seuraavat kumottavan asetuksen mukaisten olemassa olevien yksiköiden raja-arvot: biomassa 450 mg/m³n, turve 600 mg/m³n, hiili 420 mg/m³n. Vastaavasti korkeintaan 20 megawatin yksiköissä rikkidioksidin raja-arvoksi turpeelle asetettaisiin kumottavan asetuksen mukaisten olemassa olevien yksiköiden raja-arvo 500 mg/m³n.

Taulukossa 3 säädettäisiin olemassa olevien energiantuotantoyksiköiden (polttomoottorit ja kaasuturbiinit) päästöraja-arvot MCP-direktiivin liitteen II 1 osan taulukon 3 mukaisesti. Tämän asetuksen taulukossa 3 ei huomioitaisi kumottavassa asetuksessa esitettyjä mahdollisesti MCP-asetusta tiukempia moottoreiden ja turbiinien päästöraja-

arvoja, sillä MCP-direktiivin ja kumottavan asetuksen päästöraja-arvotaulukot ovat moottorien ja turbiinien osalta täysin erityyppisesti laadittuja, eikä niitä pysty selkeällä tavalla vertailemaan tai yhdistämään.

Kumottavasta asetuksesta poiketen kevyelle polttoöljylle ei tässä asetuksessa säädettäisi rikkidioksidin ja hiukkasten päästöraja-arvoja. Myöskään MCP-direktiivissä kyseisiä päästöraja-arvoja ei ole. Käytännössä kevyt polttoöljy on laadultaan sellaista, että se alittaa kumottavan asetuksen mukaiset rikkidioksidi- ja hiukkasraja-arvot, jolloin kyseiset raja-arvot ovat käytännössä tarpeettomat.

Vähän käyvien yksiköiden poikkeukset (P1, P2):

MCP-direktiivin 6 artiklan 3 kohdan 1 ja 3 kappaleiden mukaisesti säädettäisiin, että taulukoiden 1, 2 ja 3 päästöraja-arvoja ei sovelleta olemassa oleviin yksiköihin, joiden toiminta-aika on enintään 500 käyttötuntia vuodessa viiden vuoden liukuvana keskiarvona, ja että kiinteitä polttoaineita poltettaessa kyseisiin yksiköihin sovelletaan kuitenkin hiukkaspäästöjen raja-arvoa $200 \text{ mg/m}^3\text{n}$. (P1)

MCP-direktiivin 6 artiklan 3 kohdan 2 kappaleen mukaisesti säädettäisiin, että taulukoiden 1, 2 ja 3 päästöraja-arvoja ei sovelleta olemassa oleviin yksiköihin, joiden toiminta-aika on yli 500 mutta enintään 1000 käyttötuntia vuodessa viiden vuoden liukuvana keskiarvona, ja joita käytetään lämmöntuotantoon poikkeuksellisen kylmien sääolosuhteiden aikana. Kyseisiin yksiköihin säädettäisiin kuitenkin sovellettavaksi kumottavan asetuksen mukaisia vara- ja huippukuormayksiköiden päästöraja-arvoja (liite 1B) siten, että kiinteitä polttoaineita poltettaessa hiukkaspäästöjen raja-arvo on MCP-direktiivin 6 artiklan 3 kohdan 3 kappaleen mukaisesti korkeintaan $200 \text{ mg/m}^3\text{n}$. Vara- ja huippukuormayksiköllä tarkoitetaan kumottavan asetuksen määritelmän mukaisesti energiantuotantoyksikköä, jonka käyntiaika on enintään 1 500 tuntia vuodessa viiden vuoden liukuvana keskiarvona. Niiltä osin, kun liitteessä 1B ei ole asetettu erillistä vara- ja huippukuormayksikön raja-arvoa, sovellettaisiin liitteen 1B mukaista tavanomaisen energiantuotantoyksikön (käyntiaika yli 1 500 tuntia vuodessa viiden vuoden liukuvana keskiarvona) päästöraja-arvoa. Suomessa kaikki lämpöä tuottavat energiantuotantoyksiköt ovat lähtökohtaisesti tarkoitettu käytettäväksi myös talviaikana, joten niiden voidaan katsoa olevan sellaisia MCP-direktiivin 6 artiklan 3 kohdan 2 kappaleessa tarkoitettuja yksiköitä, joita käytetään lämmöntuotantoon poikkeuksellisen kylmien sääolosuhteiden aikana. Tämän vuoksi Suomessa kaikkiin lämpöä tuottaviin energiantuotantoyksiköihin, joiden toiminta-aika on yli 500 mutta enintään 1000 käyttötuntia vuodessa viiden vuoden liukuvana keskiarvona, voitaisiin jatkuvasti soveltaa edellä kuvattua poikkeusta. (P2)

Olemassa olevan yksikön osalta liitteessä 1A tarkoitettu 500 tai 1000 käyttötunnin viiden vuoden liukuvan keskiarvon laskenta voitaisiin aloittaa 1.1.2025 alkaen, mikäli yksikön polttoainetehto on yli viisi megawattia ja 1.1.2030 alkaen, mikäli yksikön polttoainetehto on korkeintaan viisi megawattia. (P1, P2)

Kaukolämpöpoikkeus (P3):

Olemassa oleviin polttoaineteholtaan yli 5 megawatin yksiköihin, joiden hyötylämmöntuotannosta vähintään 50 prosenttia viiden vuoden liukuvana keskiarvona toimitetaan höyrynä tai kuumana vetenä julkiseen kaukolämpöverkkoon, säädettäisiin MCP-direktiivin 6 artiklan 5 kohdan 1 kappaleen mukaisesti sovellettavan 1.1.2030 saakka taulukoiden 2 ja 3 päästöraja-arvojen sijasta kumottavan asetuksen päästöraja-arvoja (liite 1B) kuitenkin siten, että hiukkaspäästöjen raja-arvo on korkeintaan $150 \text{ mg/m}^3\text{n}$ ja rikkidioksidipäästöjen raja-arvo korkeintaan $1100 \text{ mg/m}^3\text{n}$. Hyötylämmöntuotannolla tarkoitettaisiin lämpö- tai höyryverkkoon tuotettavaa lämpöenergiaa. Hyötylämmöntuotannoksi ei katsottaisi energiantuotannon lämpöhäviöitä, sähköntuotannossa käytettävää lämpöenergiaa, eikä energiantuotantoyksikön omaa lämmön tai höyryn käyttöä. Julkisella kaukolämpöverkolla tarkoitettaisiin verkkoa, jossa lämpöenergian kuluttaja on eri taho kuin lämpöenergian tuottaja ja johon on liittynyt useampi kuin yksi kuluttaja ja johon uusien kuluttajien liittyminen on edelleen periaatteellisesti mahdollista, vaikka liittymiseen liittyisikin käytännössä teknisiä rajoituksia. Julkisessa kaukolämpöverkossa voisi olla myös useampi kuin yksi tuottaja ja tuottaja voisi myös itse olla yksi lämpöenergian kuluttajista.

Biomassapoikkeus (P4):

Kiinteää biomassaa pääasiallisena polttoaineena käyttäviin olemassa oleviin polttoaineteholtaan yli 5 megawatin yksiköihin säädettäisiin MCP-direktiivin 6 artiklan 5 kohdan 2 kappaleen mukaisesti sovellettavaksi taulukon 2 hiukkaspäästöjen raja-arvoja 1.1.2030 alkaen, mikäli yksiköt sijaitsevat sellaisella valtioneuvoston asetuksen ilmanlaadusta (79/2017) mukaisella ilmanlaadun seuranta-alueella, jossa hiukkasille asetetut ilmanlaadun raja-arvot eivät ole ylittyneet kyseisen asetuksen 4 §:ssä kuvatulla tavalla ympäristöluvan myöntämistä tai rekisteröintiä edeltäneen kolmen vuoden aikana. Siihen saakka sovellettaisiin kumottavan asetuksen mukaisia hiukkaspäästöjen raja-arvoja (liite 1B) kuitenkin siten, että hiukkasraja-arvo on korkeintaan $150 \text{ mg/m}^3\text{n}$.

Edellä kuvatulla määräaikaisella biomassapoikkeuksella annettaisiin tietyille olemassa oleville biomassakattiloille vuosiksi 2025-2029 lisäaikaa toteuttaa puhdistinlaitteinvestoinnit, joilla ne saavuttavat MCP-direktiivin myötä kiristytävät hiukkaspäästöjen raja-arvot. Erityisesti direktiivi kiristää olemassa olevien korkeintaan 10 megawatin biomassakattiloiden hiukkasraja-arvoja (kumottavan asetuksen mukaiset raja-arvot pääsääntöisesti 150-300 mg/m³n, MCP-direktiivin raja-arvo 50 mg/m³n). Lisäksi kiristyvät yli 20 megawatin biomassakattiloiden hiukkasraja-arvot (kumottavan asetuksen mukaiset raja-arvot pääsääntöisesti 40-50 mg/m³n, MCP-direktiivin raja-arvo 30 mg/m³n).

Valtioneuvoston asetuksen ilmanlaadusta 79/2017 (ilmanlaatuasetus) liitteessä 1 on hengitettävien hiukkasten ja pienhiukkasten (PM10 ja PM2,5) seuranta-alueiksi määritetty elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten alueet sillä poikkeuksella, että Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen alueesta on erotettu omaksi seuranta-alueekseen *pääkaupunkiseutu (HSY-alue)*. Ilmanlaatuasetuksen 4 §:n mukaan hengitettävien hiukkasten 24 tunnin keskiarvojen osalta sallitaan mittausasemalla korkeintaan 35 ylitystä kalenterivuodessa. Hengitettävien hiukkasten ja pienhiukkasten kalenterivuosis keskiarvojen ylityksiä ei sallita. Ylityksiä voi aiheuttaa esimerkiksi katupöly. Mikäli olisi ilmeistä, ettei energiantuotantoyksikön toiminnalla ja mittausaseman mittaamalla hiukkaspitoisuudella voi olla mitään merkityksellistä yhteyttä toisiinsa, voitaisiin biomassakattiloiden määräaikaispoikkeusta soveltaa myös sellaisissa tilanteissa, joissa ilmanlaadun hiukkasraja-arvo on mittausasemalla ylittynyt yli ilmanlaatuasetuksessa sallitun lukumäärän. Energiantuotantoyksikön hiukkaspäästöjen ja mittausaseman mittaamien hiukkaspitoisuuksien välistä yhteyttä voitaisiin tällöin arvioida esimerkiksi energiantuotantoyksikön polttoainetehon, käyntiajan, päästöpitoisuuksien sekä yksikön ja mittausaseman välisen etäisyyden perusteella. Ilmanlaadun mittaus tuloksia on esitetty kootusti ilmanlaatuportaalissa osoitteessa www.ilmanlaatu.fi.

Kaasukompressoriasemapoikkeus (P5):

MCP-direktiivin 6 artiklan 6 kohdan mukaisesti säädettäisiin, että olemassa oleviin yksiköihin, joiden polttoaineteho on yli 5 megawattia ja joita käytetään kaasun kansallisen siirtoverkon turvallisuuden ja varmuuden varmistamiseksi tarvittavien kaasukompressoriasemien käyttämiseen, sovelletaan typen oksidien osalta 1.1.2030 saakka kumottavan asetuksen mukaisia (liite 1B) päästöraja-arvoja. Muiden kuin typenoksidien osalta taulukon 3 päästöraja-arvoja noudatettaisiin jo 1.1.2025 alkaen. Kaikkien maakaasun siirtoverkkoon kuuluvien kaasukompressoriasemien voidaan katsoa olevan tässä kohdassa tarkoitettuja kaasukompressoriasemia. Maakaasumarkkinalain (587/2017) 3 §:ssä maakaasun siirtoverkolla tarkoitetaan maakaasuputkistoa, jossa maakaasua siirretään pääasiallisesti korkeapaineisena, ei kuitenkaan maakaasun paikalliseen jakeluun pääasiallisesti käytettäviä korkeapaineputkistojen osia.

2 OSA: Uusien energiantuotantoyksiköiden päästöraja-arvot

Liitteen alussa olisi informatiivinen säännös siitä, että tähän osaan sisältyviä päästöraja-arvoja sovellettaessa tulee ottaa huomioon ympäristönsuojelulain 106 c §:ssä *uusille* energiantuotantoyksiköille säädetty polttoainetehon yhteenlaskusääntö. Pykälän mukaan tilanteissa, joissa kahden tai useamman uuden energiantuotantoyksikön savukaasut johdetaan tai voitaisiin toimivaltaisen viranomaisen arvion mukaan johtaa yhteiseen piippuun, määräytyvät kunkin yksikön päästöraja-arvot yksiköiden yhteenlasketun polttoainetehon perusteella.

Taulukossa 4 säädettäisiin uusien energiantuotantoyksiköiden (pois lukien polttomoottorit ja kaasuturbiinit) päästöraja-arvot MCP-direktiivin liitteen II 2 osan taulukon 1 mukaisesti seuraavin poikkeuksin. MCP-direktiivin mukainen uusien yksiköiden typenoksidien raja-arvo biomassalle ja hiilelle olisi 500 mg/m³n korkeintaan 5 megawatin yksiköissä ja 300 mg/m³n yli 5 megawatin yksiköissä. Kumottavassa asetuksessa on jo säädetty osittain edellä mainittuja tiukemmat raja-arvot. Näin ollen tämän asetuksen taulukossa 4 säädettäisiin typenoksidien raja-arvoiksi seuraavat kumottavan asetuksen mukaisten uusien yksiköiden raja-arvot: biomassalla 375 mg/m³n korkeintaan 5 megawatin yksiköissä sekä hiili 270 mg/m³n kaikissa yksiköissä.

Taulukossa 5 asetettaisiin uusien energiantuotantoyksiköiden (polttomoottorit ja kaasuturbiinit) päästöraja-arvot MCP-direktiivin liitteen II 2 osan taulukon 2 mukaisesti. Tämän asetuksen taulukossa 5 ei huomioitaisi kumottavassa asetuksessa esitettyjä mahdollisesti MCP-asetusta tiukempia moottoreiden ja turbiinien päästöraja-arvoja, sillä MCP-direktiivin ja kumottavan asetuksen päästöraja-arvotaulukot ovat moottorien ja turbiinien osalta täysin erityyppisesti laadittuja, eikä niitä pysty selkeällä tavalla vertailemaan tai yhdistämään.

Kumottavasta asetuksesta poiketen kevyelle polttoöljylle ei tässä asetuksessa säädettäisi rikkidioksidin ja hiukkasten päästöraja-arvoja. Myöskään MCP-direktiivissä kyseisiä päästöraja-arvoja ei ole. Käytännössä kevyt polttoöljy on laadultaan sellaista, että se alittaa kumottavan asetuksen mukaiset rikkidioksidi- ja hiukkasraja-arvot, jolloin kyseiset raja-arvot ovat käytännössä tarpeettomat.

Vähän käyvien yksiköiden poikkeus (P6):

MCP-direktiivin 6 artiklan 8 kohdan mukaisesti säädettäisiin, että taulukoiden 4 ja 5 päästöraja-arvoja ei sovelleta sellaisiin uusiin yksiköihin, joiden toiminta-aika on enintään 500 käyttötuntia vuodessa kolmen vuoden liukuvana keskiarvona. Kiinteitä polttoaineita poltettaessa kyseisiin yksiköihin sovellettaisiin kuitenkin hiukkaspäästöjen raja-arvoa $100 \text{ mg/m}^3\text{n}$. MCP-direktiivin 3 artiklan kohdan 22 sekä 4 artiklan perusteella poikkeuksessa P6 säädettäisiin, että mikäli kahden tai useamman uuden energiantuotantoyksikön savukaasut johdetaan tai voitaisiin toimivaltaisen viranomaisen arvion mukaan johtaa yhteiseen piippuun ehdotetun ympäristönsuojelulain 106 c §:n tarkoittamalla tavalla, katsotaan kaikkien yksiköiden käyttötuntien kuluvan aina, kun yksikin yksikkö on käynnissä aiheuttaen päästöjä ilmaan, lukuun ottamatta käynnistys- ja pysäytysjaksoja.

Uuden yksikön 500 käyttötunnin kolmen vuoden liukuvan keskiarvon laskenta voitaisiin aloittaa sen vuoden alusta, jolloin yksikkö otetaan käyttöön.

3 OSA: Monipolttoaineysikön päästöraja-arvon määrittäminen

Liitteen 1A 3 osassa säädettäisiin kumottavan asetuksen mukainen monipolttoaineysiköiden päästöraja-arvon laskennassa käytettävä kaava. Kaava täyttää MCP-direktiivin 6 artiklan kohdan 13 vaatimukset. Kaava koskisi kaikkia monipolttoaineysiköitä riippumatta siitä, noudattavatko ne liitteen 1A vai liitteen 1B päästöraja-arvoja. Mikäli jollekin monipolttoaineysikön käyttämistä polttoaineista ei olisi säädetty esimerkiksi rikkidioksidin päästöraja-arvoa, tulisi kyseisen polttoaineen tiedot jättää kokonaisuudessaan pois laskentakaavasta monipolttoaineysikön rikkidioksidiraja-arvoa määrittäessä.

LIITE 1B, SIIRTYMÄKAUDEN PÄÄSTÖRAJA-ARVOT

Liitteessä 1B esitettäisiin kumottavan asetuksen (valtioneuvoston asetus polttoaineteholtaan alle 50 megawatin energiantuotantoyksiköiden ympäristönsuojeluvaatimuksista 750/2013) liitteen 1 mukaiset rikkidioksidin, typenoksidien ja hiukkasten päästöraja-arvot myöhempänä kuvatuin muutoksin. Olemassa olevat polttoaineteholtaan yli 5 megawatin energiantuotantoyksiköt noudattaisivat liitteen 1B päästöraja-arvoja 1.1.2025 saakka ja olemassa olevat vähintään 1 mutta enintään 5 megawatin energiantuotantoyksiköt 1.1.2030 saakka. Sen jälkeen (1.1.2025 tai 1.1.2030 alkaen) olemassa olevat yksiköt siirtyisivät noudattamaan MCP-direktiivin vaatimukset huomioon ottavia liitteen 1A päästöraja-arvoja. Liitteen 1B raja-arvot jäisivät kuitenkin senkin jälkeen voimaan niiltä osin, kuin niihin viitataan liitteessä 1A.

Liitteen alussa säädettäisiin MCP-asetuksen liitteen II ensimmäisen kappaleen mukaisesti, että taulukoiden päästöraja-arvot on määritetty 273,15 K:n lämpötilassa ja 101,3 kPa:n paineessa kuivaa savukaasua ilmaistuna happipitoisuudessa, joka on kiinteiden polttoaineiden osalta 6 prosenttia, muiden kuin moottoreissa ja kaasuturbiineissa käytettävien nestemäisten ja kaasumaisten polttoaineiden osalta 3 prosenttia sekä moottoreiden ja kaasuturbiinien osalta 15 prosenttia. Vastaava esitystapa on myös kumottavassa asetuksessa.

Liitteen alussa olisi myös informatiivinen säännös siitä, ettei liitteen mukaisia päästöraja-arvoja sovellettaessa tulisi huomioida ympäristönsuojelulain 106 c §:ssä *uusille* energiantuotantoyksiköille säädettyä polttoainetehon yhteenlaskusääntöä.

Vertailtaessa tämän asetuksen päästöraja-arvoja kumottavan asetuksen raja-arvoihin on huomattava, että tässä asetuksessa käytettävät olemassa olevan ja uuden energiantuotantoyksikön määritelmät (tämän asetuksen 2 §:n 1 momentin kohdat 5 ja 6) ovat erilaisia kuin kumottavassa asetuksessa käytetyt määritelmät (kumottavan asetuksen 2 §:n 1 momentin kohdat 9 ja 10). Tämän asetuksen näkökulmasta kaikki kumottavan asetuksen päästöraja-arvoliitteen 1 taulukot koskevat olemassa olevia energiantuotantoyksiköitä. Sekaannusten välttämiseksi liitteen 1B raja-arvotaulukoissa ei siksi kumottavasta asetuksesta poiketen käytettäisi termiä *uusi energiantuotantoyksikkö*. Tämän vuoksi liitteen 1B taulukot otsikoitaisiin kumottavaan asetukseen verrattuna uudestaan (otsikkoihin avattaisiin tarvittaessa kumottavan asetuksen mukainen olemassa olevan yksikön määritelmä) ja taulukot asetettaisiin uuteen järjestykseen seuraavasti:

- liitteen 1B taulukko 1 vastaisi kumottavan asetuksen liitteen 1 taulukkoa 2
- liitteen 1B taulukko 2 vastaisi kumottavan asetuksen liitteen 1 taulukkoa 1
- liitteen 1B taulukko 3 vastaisi kumottavan asetuksen liitteen 1 taulukkoa 4
- liitteen 1B taulukko 4 vastaisi kumottavan asetuksen liitteen 1 taulukkoa 3

- liitteen 1B taulukko 5 vastaisi kumottavan asetuksen liitteen 1 taulukkoa 5

Liitteen 1B taulukoiden 3 ja 4 alaviitteisiin tehtäisiin selvytyden vuoksi tarkennus, että kyseisiä taulukoita ei sovellettaisi varavoimayksiköihin (diesel- ja kaasumoottorit ja kaasuturbiinit), joiden käyntiaika on enintään 500 tuntia vuodessa viiden vuoden liukuvana keskiarvona. Kyseinen määritelmä vastaisi kumottavassa asetuksessa käytettyä hätäkäyttöyksikön määritelmää. Asetuksessa käytettävien termien yhdenmukaistamiseksi taulukossa 5 käytettäisiin termin *hätäkäyttöyksikkö* sijaan samaa tarkoittavaa termiä *varavoimayksikkö*. Taulukon 5 otsikkoon myös avattaisiin kumottavan asetuksen mukainen kyseisen yksikön määritelmä. Taulukossa 5 esitettäisiin varavoimayksiköiden päästöraja-arvot ja kyseinen taulukko koskisi vain kumottavan asetuksen mukaisia uusia yksiköitä.

Kumottavan asetuksen liitteen 1 päästöraja-arvotaulukoihin verrattuna tämän asetuksen liitteen 1B taulukoista jätettäisiin liitteen 1A taulukoiden mukaisesti pois rikkidioksidin ja hiukkasten päästöraja-arvot kevyeltä polttoöljyltä. Käytännössä kevyt polttoöljy on laadultaan sellaista, että se alittaa kumottavan asetuksen mukaiset rikkidioksidin- ja hiukkasraja-arvot, jolloin kyseiset raja-arvot ovat käytännössä tarpeettomat.

Kumottavan asetuksen liitteen 1 päästöraja-arvotaulukoihin verrattuna tämän asetuksen liitteen 1B taulukoista jätettäisiin pois sellaiset alaviitteet, joiden vaikutus päättyy 1.1.2018 mennessä. Olemassa olevissa energiantuotantoyksiköissä tätä asetusta, mukaan lukien liite 1B, noudatettaisiin asetuksen 22 §:n voimaantulo- ja siirtymäsääntöjen mukaisesti 1.1.2018 alkaen.

Liitteen 1B taulukoihin lisättäisiin taulukosta riippuen tarvittaessa kumottavassa asetuksessa käytettävä vara- ja huippukuormayksikön määritelmä (energiantuotantoyksikkö, jonka käyntiaika on enintään 1 500 tuntia vuodessa viiden vuoden liukuvana keskiarvona).

LIITE 2, SAVUPIIPUN KORKEUS

Asetuksen liitteeseen 2 sisällyttäisiin savupiipun korkeuden määrittelyä koskevassa 7 §:ssä tarkoitettu taulukko.

Liitteen alussa säädettäisiin, että taulukkoa käytettäessä ei ympäristönsuojelulain 106 c §:n 2 momentin perusteella sovelleta uusien energiantuotantoyksiköiden polttoainetehon yhteenlaskusääntöä. Lain 106 c §:n 2 momentin mukaisesti kyseistä yhteenlaskusääntöä sovelletaan vain päästöraja-arvojen määrittämiseen, savukaasupäästöjen määräaikaismittausten aikaväliin sekä käyttötuntien laskentaan. Säännös perustuu MCP -direktiivin sääntelyyn. Se, ettei yhteenlaskusääntöä sovellettaisi, tarkoittaisi käytännössä sitä, että jos yhteiseen piippuun johdetaan useamman energiantuotantoyksikön savukaasut, piipun vähimmäiskorkeuden määrittäisi taulukkoa käytettäessä se yksikkö, joka polttoainetehonsa ja polttoaineensa perusteella edellyttää korkeinta piippua.

Taulukkuun tehtäisiin kumottavaan asetukseen verrattuna joitain muutoksia. Kumottavassa asetuksessa ensimmäiseen polttoaineryhmään kuuluvat kaasumaiset polttoaineet, moottoripolttoöljy, kevyt polttoöljy sekä puupelletit. Samaan polttoaineryhmään tarkennettaisiin kuuluvaksi bioöljy, joka rikki- ja kiintoainepitoisuuden näkökulmasta on verrattavissa muihin polttoaineryhmässä lueteltuihin polttoaineisiin. Lisäksi taulukkoa täsmennettäisiin siten, että polttoaineryhmään *kiinteät polttoaineet* eivät kuulu puupelletit. Puupelletit on jo kumottavankin asetuksen piipunkorkeustaulukossa mainittu samassa polttoaineryhmässä kuin mm. kaasumaiset polttoaineet ja kevyt polttoöljy.

Ilmatieteen laitos on laatimassa yksinkertaistettua menetelmää (piippunomogrammi tms.) uusien 1–5 MW energiantuotantoyksiköiden piipun korkeuden mitoittamiseen. Menetelmässä otetaan huomioon MCP-direktiivin mukaiset uudet päästöraja-arvot, jotka ovat tiukempia kuin kumottavassa asetuksessa 750/2013. Menetelmän valmistuttua asetuksen 7 §:ään ja/tai liitteeseen 2 saatetaan tehdä muutoksia, joilla yksinkertaistetaan 1-5MW yksiköiden piipunkorkeuden mitoittamista tai lasketaan 1-5MW yksiköiden piipunkorkeuden vähimmäisvaatimuksia.

LIITE 3, ENERGIANTUOTANTOLAITOSTEN JA NIIHIN KUULUVIEN ENERGIANTUOTANTOYKSIKÖIDEN TARKKAILU, KIRJANPITO JA RAPORTOINTI

Liitteessä 3 säädettäisiin energiantuotantolaitosten ja niihin kuuluvien energiantuotantoyksiköiden tarkkailusta, kirjanpidosta ja raportoinnista. Liitteen sisältö olisi yhdistelmä MCP-direktiivin vaatimuksia ja kumottavassa asetuksessa esitettyjä kansallisia säännöksiä. Liitettä kuitenkin muokattaisiin kumottavan asetuksen verrattuna merkittävästi järjestelemällä ja otsikoimalla tekstejä osittain uudestaan sekä siirtämällä joitain säännöksiä liitteestä asetuksen pykälään ja joitain säännöksiä asetuksen pykälästä liitteeseen. Lisäksi poistettaisiin liitteen tekstistä eräitä

epäselviä säännöksiä, suosituksia ja toteamuksia. Muutosten tarkoituksena on tehdä liitteestä selkeämpi ja helppo-käyttöisempi.

Liitteen alussa säädettäisiin, että alle 500 tuntia vuodessa käyvien yksiköiden ja siirrettävien yksiköiden, joita käytetään lyhytaikaiseen varaenergian tuottamiseen, tarkkailu on suoritettava liitteen osan 1 sekä kirjanpito ja raportointi osan 5 mukaisesti. Osien 1 ja 5 säännökset perustuisivat pitkälti MCP-direktiiviin. Liitteen osat 2-4 sisältäisivät pelkästään kansallisia säännöksiä ja ovat osittain sellaisia, että niiden noudattaminen voisi johtaa kohtuuttomiin kustannuksiin vähän käyvillä yksiköillä ja siirrettävillä yksiköillä. Tämän vuoksi kyseiset yksiköt voisivat noudattaa osien 2-4 säännöksiä soveltuvin osin, ensisijaisesti toiminnanharjoittajan omien tarpeiden ja oman harkinnan perusteella. Toiminnanharjoittajan tulisi kuvata 17 §:n mukaisessa tarkkailusuunnitelmassa se, miltä osin osien 2-4 säännöksiä noudatettaisiin. Esimerkkejä liitteessä 3 tarkoitetuista siirrettävistä yksiköistä on esitetty tässä perustelumuiotiossa asetuksen 7 §:ää käsittelevässä kohdassa. Muiden kuin edellä mainittujen alle 500 tuntia vuodessa käyvien ja siirrettävien yksiköiden osalta tarkkailussa, kirjanpidossa ja raportissa noudatettaisiin liitettä 3 kokonaisuudessaan.

Kohdassa 1 säädettäisiin savukaasupäästöjen tarkkailusta. Tämän asetuksen 5 §:n mukaisesti uudet energiantuotantoyksiköt noudattaisivat liitteessä 1A esitettyjä MCP-direktiivin mukaisia päästöraja-arvoja 20.12.2018 alkaen, olemassa olevat polttoaineteholtaan yli 5 megawatin yksiköt 1.1.2025 alkaen sekä olemassa olevat vähintään 1 mutta enintään 5 megawatin yksiköt 1.1.2030 alkaen. Siihen asti olemassa olevat energiantuotantoyksiköt noudattaisivat liitteessä 1B esitettyjä kumottavan asetuksen mukaisia päästöraja-arvoja. Vastaavasti savukaasupäästöjen määräaikaismittaukset suoritettaisiin liitteen 1A päästöraja-arvoja noudattavissa yksiköissä liitteen 3 kohdassa 1.1 esitetyin MCP-direktiivin mukaisin aikavälein ja liitteen 1B päästöraja-arvoja noudattavissa yksiköissä liitteen 3 kohdassa 1.2 esitetyin kumottavan asetuksen mukaisin aikavälein. Kaikkien yksiköiden (sekä liitteen 1A, että liitteen 1B päästöraja-arvoja noudattavien yksiköiden) olisi noudatettava kohdassa 1.3 esitettyjä yhteisiä tarkkailusäännöksiä. Liitteessä 1A erälle energiantuotantoyksiköille myönnettäisiin poikkeuksia, jonka mukaan ne voivat kokonaan tai osittain edelleen noudattaa liitteen 1B päästöraja-arvoja. Myös näiden yksiköiden osalta määräaikaismittaukset suoritettaisiin edellä kuvattujen siirtymäaikojen jälkeen liitteen 3 kohdan 1.1 mukaisesti.

Kohdassa 1.1 säädettäisiin MCP-direktiivin liitteen III osan 1 mukaisesti savukaasupäästöjen määräaikaismittauksista energiantuotantoyksiköissä, jotka noudattavat liitteen 1A päästöraja-arvoja. Uudet yksiköt noudattaisivat kohdassa 1.1 esitettyjä määräaikaismittauksien aikavälejä 20.12.2018 alkaen, olemassa olevat polttoaineteholtaan yli viiden megawatin yksiköt 1.1.2025 alkaen sekä olemassa olevat vähintään yhden mutta enintään viiden megawatin yksiköt 1.1.2030 alkaen.

Energiantuotantoyksikön ensimmäiset päästömittaukset olisi tehtävä MCP-direktiivin liitteen III osan 1 kohdan 4 mukaisesti neljän kuukauden kuluessa siitä, kun yksikkö on rekisteröity tai sen toiminta on alkanut, sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi. MCP-direktiivi kiristää mittausvaatimusta verrattuna kumottavaan asetukseen, jonka mukaan ensimmäiset päästömittaukset on pitänyt tehdä viimeistään 12 kuukauden kuluessa toiminnan aloittamisesta. Niiden olemassa olevien 1-5 megawatin yksiköiden, jotka eivät kuulu kumottavan asetuksen soveltamisalaan ja jotka siten alkavat noudattaa tätä asetusta 1.1.2030 alkaen, voitaisiin katsoa päästömittauksien näkökulmasta aloittavan toimintansa 1.1.2030, jolloin 4 kuukauden laskenta voisi alkaa kyseisestä päivämäärästä.

MCP-direktiivin mukaisesti uusissa energiantuotantoyksiköissä on 20.12.2018 alkaen ja olemassa olevissa yksiköissä 1.1.2025 tai 1.1.2030 alkaen mitattava määräajoin myös savukaasujen hiilimonoksidipitoisuus, vaikka sille ei olekaan asetettu päästöraja-arvoa. Koska yli viiden megawatin kiinteän polttoaineen kattiloille asetettaisiin liitteen 3 taulukossa 3 kumottavan asetuksen mukaisesti velvollisuus jatkuvatoimiseen hiilimonoksidimittaukseen, vapautettaisiin nämä kattilat määräaikaismittauksista taulukon 1 alaviitteellä 2. Määräaikaismittauksia ei lähtökohtaisesti voida katsoa tarkoituksenmukaisiksi muissakaan energiantuotantoyksiköissä, joissa hiilimonoksidipitoisuutta mitataan jatkuvatoimisesti, ja joissa kyseisten mittauksien laatu varmistetaan ja mittalaitteet kalibroidaan säännöllisesti siten, kuin liitteen 3 kohdan 2 osiossa ”Palamisolosuhteiden seuranta” säädetään.

Taulukon 1 alaviitteessä 3 huomioitaisiin ehdotetun ympäristönsuojelulain 106 c §:n mukainen MCP-direktiivin 4 artiklaan perustuvaa uusien energiantuotantoyksiköiden yhteenlaskusääntö. Yhteenlaskusääntö koskisi vain uusia energiantuotantoyksiköitä. Mikäli uuden yksikön kanssa samaan piippuun olisi yhdistetty olemassa oleva yksikkö, olemassa olevan yksikön polttoainetehoa ei huomioitaisi laskennassa.

Rikkidioksidipäästöt voitaisiin MCP-direktiivin liitteen III osan 1 kohdan 5 mukaisesti määrittää savukaasumittauksen sijaan myös muilla valvovan viranomaisen todentamalla ja hyväksymällä menettelyillä. Polttoaineilla joiden rikkidipitoisuus tunnetaan, rikkidioksidipäästöt voitaisiin aina määrittää laskennallisesti, eikä valvontaviranomaisen lähtökohtaisesti tarvitsisi erikseen todentaa ja hyväksyä laskentaa.

Kohdassa 1.2 säädettäisiin savukaasupäästöjen määräaikaismittauksista energiantuotantoyksiköissä, jotka vielä noudattavat kumottavan asetuksen mukaisia liitteessä 1B esitettyjä päästöraja-arvoja. Olemassa olevat polttoaineteholtaan yli viiden megawatin yksiköt noudattaisivat niitä 1.1.2025 asti sekä olemassa olevat vähintään yhden mutta enintään viiden megawatin yksiköt 1.1.2030 asti. Sen jälkeen kyseiset yksiköt siirtyisivät noudattamaan MCP-direktiivin mukaisia liitteessä 1A esitettyjä päästöraja-arvoja sekä liitteen 3 kohdan 1.1 säännöksiä määräaikaismittauksista. Kohdan 1.2 säännökset ovat pääsääntöisesti samansisältöisiä kuin kumottavassa asetuksessa.

Kumottavan asetuksen tarkkailuliitteessä energiantuotantoyksiköt on jaoteltu polttoainetehon mukaan vähintään yhden mutta alle viiden megawatin yksiköihin ja vähintään viiden megawatin yksiköihin. Tämän asetuksen tarkkailuliitteessä jaotelluksi muutettaisiin vähintään yhden mutta enintään viiden megawatin yksiköt ja yli viiden megawatin yksiköt. Muutos tehtäisiin, jotta jaottelu olisi sama kuin MCP-direktiivissä ja muualla tässä asetuksessa. Muutos vaikuttaisi ainoastaan tasan viiden megawatin yksiköihin, eikä sen arvioida olevan merkittävä.

Päästömittaussäännöksiä selkeytettäisiin suhteessa kumottavaan asetukseen tarkentamalla, että myös kaikkien varavoimayksiköiden, joiden käyntiaika on enintään 500 tuntia vuodessa viiden vuoden liukuvana keskiarvona, päästömittaukset on tehtävä vain kerran toiminnan alkaessa tai olennaisen muutoksen yhteydessä. Näitä varavoimayksiköitä ei olisi tarkoituksenmukaista velvoittaa muihin määräaikaismittauksiin, koska yksiköiden vuotuiset käyntiajat ja sitä kautta päästöt ovat käytännössä hyvin vähäisiä ja yksiköitä pitäisi todennäköisesti käynnistää tai pitää koe-käyttöjen yhteydessä käynnissä pelkästään mittausten vuoksi.

Taulukosta 2 poistettaisiin kumottavaan asetukseen verrattuna vaatimus kevyen polttoöljyn hiukkasmittauksista. Lisäksi poistettaisiin kevyen polttoöljyn rikki- ja hiukkaspäästöraja-arvot liitteestä 1B samoin perustein, kun ne jätettäisiin pois liitteestä 1A. Käytännössä kevyt polttoöljy on laadultaan sellaista, että se alittaa kumottavan asetuksen mukaiset rikkidioksidi- ja hiukkasraja-arvot, jolloin kyseiset raja-arvot sekä hiukkasmittaukset ovat käytännössä tarpeettomia.

Taulukon 2 alaviitteen 1 sanamuotoja selkeytettäisiin verrattuna kumottavaan asetukseen. Kumottavan asetuksen mukaan yksiköissä, joiden käyntiaika on enintään 1500 tuntia vuodessa viiden vuoden liukuvana keskiarvona, päästömittaukset on tehtävä enintään 7000 käyttötunnin tai vähintään 7 vuoden välein. Alaviitteen lopun uusi muotoilu olisi ”...7000 käyttötunnin mutta kuitenkin vähintään 7 vuoden välein”.

Rikkidioksidipäästöt voitaisiin määrittää savukaasumittausten sijaan myös muilla valvovan viranomaisen todentamalla ja hyväksymillä menettelyillä. Polttoaineilla joiden rikkipitoisuus tunnetaan, rikkidioksidipäästöt voitaisiin aina määrittää laskennallisesti, eikä valvontaviranomaisen lähtökohtaisesti tarvitsisi erikseen todentaa ja hyväksyä laskentaa.

Kohdassa 1.3 säädettäisiin kaikkien energiantuotantoyksiköiden savukaasupäästöjen tarkkailussa noudatettavista säännöksistä. Kohtaa 1.3 noudattaisivat siten kaikki energiantuotantoyksiköt riippumatta siitä, noudattavatko ne liitteen 1A vai liitteen 1B mukaisia päästöraja-arvoja.

Kumottavassa asetuksessa on säädetty, että kertaluonteisia savukaasupäästöjen mittauksia koskeva suunnitelma on toimitettava valvontaviranomaiselle kuukautta ennen mittauksia. Kyseinen vaatimus korvattaisiin tässä asetuksessa säännöksellä, jonka mukaan savukaasupäästöjen määräaikaismittausten toteuttamisperiaatteet on kuvattava asetuksen 17 §:n mukaisessa tarkkailusuunnitelmassa ja tieto suoritettavista päästömittauksista ja mittausten suorittajasta on toimitettava vähintään kuukautta ennen mittauksia tiedoksi valvontaviranomaiselle. Perusteena muutokselle on viranomaisten, toiminnanharjoittajien ja päästömittaajien hallinnollisen taakan vähentäminen. Muutoksella olisi hallinnollista taakkaa vähentävä vaikutus erityisesti siksi, että päästömittauksia tehdään tulevaisuudessa entistä useammin ja entistä suuremmalle laitosjoukolla (sääntely laajenee kattamaan kaikki polttoaineteholtaan vähintään yhden mutta alle viiden megawatin yksiköt). Valvontaviranomaisella olisi oikeus saada mittaussuunnitelma pyynnöstä tarkastettavakseen ennen mittausten suorittamista ja sitä kautta valvontaviranomaisilla säilyisi edelleen kontrollintimahdollisuus mittausten toteuttamiseen. Savukaasupäästömittausten toteuttamisperiaatteet voisi valvontaviranomaisen suostumuksella laatia ja liittää tarkkailusuunnitelmaan vasta siinä vaiheessa, kun päästömittaaja laatii yksikölle seuraavia päästömittauksia koskevan mittaussuunnitelman. Tässäkin tapauksessa mittaussuunnitelma tulee pystyä toimittamaan pyynnöstä valvontaviranomaiselle ennen mittauksia.

Tarkkailun olisi MCP-direktiivin liitteen III osan 1 kohdan 7 mukaisesti perustuttava EN-standardien mukaisiin tai muihin vastaaviin menetelmiin. EN-standardeissa on usein esitetty sallittu mittausepävarmuus mitattavalle päästökomponentille. Säännös vähintään kolmen näytteen ottamisesta sekä keskiarvon laskemisesta ja raja-arvoon vertaamisesta hiukkasmittauksissa perustuisi kumottavaan asetukseen sekä päästömittausta paikkaa koskevan standardin EN 15259 suositukseen. Kumottavassa asetuksessa on säädetty, että energiantuotantoyksikön päästöt on mittava

hyväksytyn mittajaan toimesta ja että mittaajalla tulee olla käyttämiensä mittausmenetelmien akkreditointi. Kyseiset vaatimukset korvattaisiin tässä asetuksessa säännöksellä, jonka mukaan polttoaineteholtaan yli viiden megawatin energiantuotantoyksiköiden osalta mittaajalla tulee olla käyttämiensä päästömittausmenetelmien akkreditointi.

Kumottavassa asetuksessa on säädetty, että mittaukset on tehtävä energiantuotantoyksikön suurimmalla ja pienimmällä käytettävällä tehotasolla, niin että ne edustavat mahdollisimman hyvin energiantuotantoyksikön normaalia toimintaa. Kyseinen vaatimus korvattaisiin tässä asetuksessa MCP-direktiivin liitteen III osan 1 kohdan 7 ja 7 artiklan kohdan 2 mukaisilla säännöksillä, joiden mukaan määräaikaismittauksen aikana energiantuotantoyksikön on toimittava vakaisissa olosuhteissa tyypillisen tasaisella kuormituksella ja ajanjaksona, joka vastaa tavanomaisia käyttöolosuhteita, ja että monipolttoaineyksiköissä päästöt on mitattava sen polttoaineen tai polttoaineyhdistelmän käytön yhteydessä, jonka odotetaan antavan tulokseksi korkeimman päästötason, ja että käynnistys- ja pysäytysjaksot on jätettävä mittauksen ulkopuolelle. Lisäksi säädettäisiin, että energiantuotantoyksikköä ei tarvitse käynnistää pelkästään mittauksia varten. Mikäli määräaikaismittaukset tämän vuoksi viivästyisivät liitteen 3 taulukossa 1 tai taulukossa 2 asetetuista aikaväleistä, olisi asiasta ja seuraavien mittauksen suorittamisajankohdasta tarpeellista sopia erikseen toimivaltaisen valvontaviranomaisen kanssa.

Pääosin kumottavan asetuksen mukaisesti säädettäisiin, että mikäli rikkidioksidipäästö määritellään laskennallisesti ja käytössä on kalkinskyöttö, savukaasupesuri tai muu vastaava rikkipäästöjä vähentävä menetelmä, rikkidioksidi on mitattava kertaluonteisesti kattilan tyypillisellä polttoainevalikoimalla. Mittaus olisi uusittava, jos mittaustulos on asetettua päästöarvoa suurempi.

MCP-direktiivin 7 artiklan kohdan 3 mukaisesti säädettäisiin, että savukaasupäästöjen määräaikaismittauksista on laadittava mittausraportti ja mittaustulokset on esitettävä raportissa siten, että toimivaltainen valvontaviranomainen voi varmistua päästöarvojen noudattamisesta. Lisäksi säädettäisiin, että mittausraportissa on esitettävä kunkin päästökomponentin osalta erikseen mitattu pitoisuus, mittausepävarmuus sekä vuosipäästöjen laskennassa käytettävä päästökerroin, ja että vuosipäästöjen laskentaan käytettävässä päästökertoimessa ei saa huomioida mittausepävarmuutta.

Kumottavan asetuksen mukaisesti kuitenkin hieman tarkentaen säädettäisiin, että mikäli laitoksella on käytössä jatkuvatoimisia savukaasupäästöjen mittalaitteita (hiukkaset, typenoksidit, rikkidioksidi), mittarit on huollettava ja kalibroitava vähintään kerran vuodessa ja tarvittaessa useamminkin. Vaatimuksella ei tarkoitettaisi käyttötarkkailuna suoritettavaa opasiteettimittauksia. Opasiteettimittareiden kalibroinnista säädettäisiin liitteen 3 kohdassa 2.

Vuositason päästöjen määrittämisestä säädettäisiin kumottavan asetuksen mukaisesti.

Kohdassa 2 säädettäisiin käyttötarkkailusta pääosin samansisältöisesti kuin kumottavassa asetuksessa (erityisesti kumottavan asetuksen liitteen 3 kohta 1).

Taulukossa 3 säädettäisiin energiantuotantoyksikön käyttötarkkailussa seurattavista suureista pääasiallisesti kumottavan asetuksen liitteen 3 taulukon 1 mukaisesti. Taulukon polttoaineluokat muutettaisiin MCP-direktiivin ja liitteen 1A mukaiseen muotoon seuraavasti: kumottavan asetuksen polttoaineluokka *muu kiinteä polttoaine (puu, biopolttoaineet, pelletit yms.)* korvattaisiin polttoaineluokalla *kiinteä biomassa* ja kumottavan asetuksen polttoaineluokka *kivihiili* korvattaisiin polttoaineluokalla *muut kiinteät polttoaineet*. Kumottavan asetuksen taulukon muita kiinteitä polttoaineita koskeva alaviite 1 (polttoaineen alkuperän ja kulutuksen seuranta) siirrettäisiin tässä asetuksessa koskemaan kaikkia polttoaineluokkia.

Taulukossa 3 kuvatulla polttoaineiden alkuperän seurannalla ei tässä yhteydessä tarkoitettaisi bioenergian kestävyteen liittyvää alkuperäseurantaa. Taulukosta 3 jätettäisiin pois kumottavassa asetuksessa olevat velvoitteet polttoaineen rae- tai palakoon ja kiinteän biomassan rikkipitoisuuden seurannasta, koska velvoitteiden säilyttämistä ei voi pitää ympäristönsuojelullisista syistä tarpeellisena. Kiinteän biomassan rikkipitoisuudet ovat hyvin matalia ja ne voidaan tarvittaessa arvioida esimerkiksi kirjallisuuden perusteella.

Taulukon 3 alaviitteiden numerointi muuttuisi verrattuna kumottavan asetuksen taulukkoon pääasiassa siksi, että taulukon polttoaineluokkien keskinäistä järjestystä muutettaisiin ja polttoaineluokkiin tehtäisiin edellä kuvattuja nimimuutoksia. Alaviite 6 olisi kokonaan uusi ja siinä säädettäisiin kumottavan asetuksen mukaisesti, että happipitoisuutta on mitattava jatkuvatoimisesti uusissa energiantuotantoyksiköissä sekä yli viiden megawatin yksiköissä, joiden käyntiaika on yli 1500 tuntia vuodessa viiden vuoden liukuvana keskiarvona (kumottavassa asetuksessa käytetty termiä peruskuormayksikkö). Alaviitteeseen 6 tehtäisiin lisäys, jonka mukaan polttomoottoreiden palamisilman riittävyttä voidaan happimittauksen sijaan seurata mitaamalla ahtoilmanpainetta.

Alaviitteessä 7 säädettäisiin pääasiallisesti kumottavan asetuksen mukaisesti, että kiinteän polttoaineen kattiloiden savukaasun jäännöshappipitoisuuden on oltava vähintään 5 %. Alaviitettä tarkennettaisiin kuitenkin kumottavaan asetukseen verrattuna siten, että happipitoisuusvaatimus koskisi vain korkeintaan viiden megawatin kiinteän polttoaineen kattiloita. Käytännössä 5 %:n jäännöshappipitoisuusvaatimus koskisi vain niitä korkeintaan viiden megawatin kiinteän polttoaineen kattiloita, joilta alaviitteessä 6 edellytetään jatkuvatoimista happimittausta. Suuremmilla kattiloilla palamisolosuhteita pystytään hallitsemaan tarkemmin ja jäännöshappipitoisuutta on mahdollista pienentää alle 5 %:n. Tarpeettoman korkea jäännöshappipitoisuus voisi myös johtaa suurempiin typenoksidipäästöihin ja heikentää kattilan hyötysuhdetta. Yli viiden megawatin kiinteän polttoaineen kattiloiden palamista valvottaisiin joka tapauksessa jatkuvatoimisella hiilimonoksidimittauksella alaviitteen 8 mukaisesti.

Alaviitteessä 8 säädettäisiin kumottavan asetuksen mukaisesti, että yli viiden megawatin kiinteän polttoaineen kattiloissa on mitattava jatkuvatoimisesti hiilimonoksidipitoisuutta. Muiden kuin yli viiden megawatin kiinteän polttoaineen kattiloiden osalta hiilimonoksidia tarkkailtaisiin määräaikaismittauksissa liitteen 3 kohdan 1 taulukon 1 mukaisesti siitä alkaen, kun yksikkö alkaa noudattaa liitteen 1A mukaisia päästöraja-arvoja.

Hiukkaspäästötasojen (opasiteetti) jatkuvatoimisista mittauksista säädettäisiin pääasiallisesti kumottavan asetuksen mukaisesti. Mittausvelvoitteen tarkennettaisiin koskevan vain yli viiden megawatin kattiloita. Mittausvelvollisuutta ei asetettaisi kattiloille, joissa on käytössä savukaasupesuri. Opasiteettimittaukset pesurin jälkeisistä kosteista savukaasuista ovat teknisesti haastavia ja kalliita saavutettuun hyötyyn nähden. Savukaasupesuri on myös tehokas hiukkaserotin, joten pesurin jälkeiset savukaasujen hiukkaspitoisuudet ovat lähtökohtaisesti matalia. Savukaasupesurin toiminnan tarkkailusta säädettäisiin kohdan 2 osiossa ”Laitteistojen toimivuuden seuranta ja huolto”.

Polttoaineiden laadun seurannasta säädettäisiin kumottavan asetuksen mukaisesti.

Palamisolosuhteiden seurannasta säädettäisiin pääasiallisesti kumottavan asetuksen mukaisesti tehden sääntelyyn kuitenkin eräitä tarkennuksia. Osa kumottavassa asetuksessa olevista palamisolosuhteiden seuranta koskevista säännöksistä siirrettäisiin tässä asetuksessa liitteen 3 taulukkoon 3. Mittalaitteiden säännöllisestä kalibroinnista säädettäisiin kumottavan asetuksen mukaisesti. Mikäli mittalaitteita ei ole kalibroitavissa, tulisi sen antamien mittaus tulosten oikeellisuus kuitenkin pystyä varmistamaan vastaavan tasoisesti kuin kalibroitavilla mittalaitteilla. Kalibrointi voisi olla mahdollista suorittaa myös omatoimisesti ilman ulkopuolista asiantuntijaa, mikäli kalibroinnin riittävä laadukkuus pystytään varmistamaan.

Laitteistojen toimivuuden seurannasta ja huollosta säädettäisiin pääasiallisesti kumottavan asetuksen mukaisesti. Kumottavassa asetuksessa oleva maininta kuitusuodattimien jälkeisistä opasiteettimittauksista jätettäisiin pois, koska opasiteettimittauksista säädettäisiin jo aiempana kohdassa 2. Kirjaamisenmenettelyitä koskevat säännökset siirrettäisiin liitteen 3 loppuun.

Kohdassa 3 säädettäisiin jätevesien tarkkailusta pääsääntöisesti samansisältöisesti kuin kumottavan asetuksen liitteen 3 kohdassa 4. Säännöksiä kuitenkin järjesteltäisiin uudestaan sekä selkeytettäisiin ja yhdenmukaistettaisiin asetuksen muun sääntelyn kanssa. Lisäksi sääntelystä poistettaisiin turhaa toistoa ja eräitä ristiriitaisuuksia.

Yleiseen viemäriverkostoon johdettavien jätevesien seurantasäännöstä muutettaisiin kumottavaan asetukseen verrattuna siten, että jatkossa riittäisi viemärilaitoksen haltijan jätevesisopimuksessa asettamien seurantavaatimusten noudattaminen. Muutoksella poistettaisiin jätevesiviemäriin johdettavien jätevesien kaksinkertainen sääntely ja valvonta.

Taulukko 4 jätevesien seurannasta vastaisi pääosin kumottavan asetuksen liitteen 3 taulukkoa 3. Kumottavan asetuksen liitteessä 3 olleita säännöksiä siirrettäisiin osittain taulukon 4 alaviitteiksi.

Kumottavan asetuksen liitteen 3 kohdassa 4 olevat säännökset öljynerottimista poistettaisiin turhan toiston välttämiseksi. Asetuksen 10 §:ssä annettaisiin jo riittävät säännökset öljynerottimen öljynerotuskyvystä (öljynerottimen oltava standardin SFS-EN-858-1 mukainen) sekä erottimen tarkkailusta ja tyhjennyksistä.

Kohdassa 4 säädettäisiin energiantuotantolaitosten muusta tarkkailusta pääosin samansisältöisesti kuin kumottavan asetuksen liitteen 3 kohdissa 3, 5, 6, 7 ja 10. Kumottavan asetuksen liitteen 3 kohdan 8 (riskien hallinta ja poikkeukselliset tilanteet) säännökset siirrettäisiin kokonaisuudessaan asetuksen 16 §:ään.

Kohdassa 4.1 säädettäisiin polttoaineiden käsittelystä ja varastoinnista kumottavan asetuksen liitteen 3 kohdan 3 mukaisesti. Säännöstä tarkennettaisiin siten, että polttoaineen käsittelyn ja varastoinnin ympäristövaikutuksia voi-

vat olla esimerkiksi melu, pöly, haju ja polttoaineen kulkeutuminen ympäristöön. Polttoaineiden käsittelyksi katsotaisiin myös mahdollinen polttoaineen haketus tai murskaus laitosalueella.

Kohdassa 4.2 säädettäisiin jätteiden ja tuhkan hyötykäytön seurannasta pääosin kumottavan asetuksen liitteen 3 kohdan 5 mukaisesti. Säännös energiantuotantoyksikön jätehuollon tarkkailun ja seurannan järjestämisestä jätelain 120 §:n ja jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen 25 §:n mukaisesti olisi vastaava kuin kumottavan asetuksen 16 §:ssä.

Säännös lento- ja pohjatuhkan kaatopaikka- ja hyödyntämiskelpoisuuden seurannasta olisi vastaava kuin kumottavan asetuksen 14 §:ssä. Säännöksen tarkennettaisiin kuitenkin koskevan vain polttoaineteholtaan yli viiden megawatin kiinteän polttoaineen kattiloita. Tuhkan laatua ei edellytettäisi analysoitavaksi säännöllisin väliajoin vaan analyysit tulisi tehdä tilanteissa, joissa polttoaineen laadussa tai poltossa tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa tuhkan laatuun. Kaikkien tuhkien, riippumatta yksikön polttoainetehosta tai polttoaineesta, on tapauksessa täytettävä tuhkan vastaanottavan kaatopaikan tai muun käsittelypaikan asettamat laatuvaatimukset.

Kohdassa 4.3 säädettäisiin melutason tarkkailusta pääosin kumottavan asetuksen liitteen 3 kohdan 6 mukaisesti. Toiminnan alussa tehtävän melumittausvelvoitteen tarkennettaisiin koskevan vain polttoaineteholtaan yli viiden megawatin energiantuotantolaitoksia. Lisäksi ympäristölupa- tai valvontaviranomaiselle säädettäisiin mahdollisuus harkita näiden melumittausten tarpeellisuutta. Melumittaukset voisivat olla tarpeettomia esimerkiksi silloin, jos laitos sijaitsee kaukana melulle altistuvista kohteista tai jos laitoksen käyttömäärät ovat vähäisiä. Säännös melumittausten suorittamisesta laitoksen tavanomaisissa käyttöolosuhteissa olisi vastaava kuin kumottavan asetuksen 16 §:ssä. Mille tahansa energiantuotantolaitokselle olisi edelleen mahdollisuus määrätä melumittaukset, mikäli lupa- tai valvontaviranomainen katsoisi ne tarpeellisiksi esimerkiksi ympäristönsuojelulain 6 §:n tai 7 §:n nojalla.

Kohdassa 4.4 säädettäisiin maaperän tilan tarkkailusta kumottavan asetuksen liitteen 3 kohdan 7 mukaisesti.

Kohdassa 4.5 säädettäisiin ympäristövaikutusten tarkkailusta kumottavan asetuksen liitteen 3 kohdan 10 mukaisesti. Laitos tulisi määrätä osallistumaan ilmanlaadun tai melun yhteistarkkailuun vain silloin, kun se voidaan perustellusti katsoa tarpeelliseksi, ottaen huomioon muun muassa laitoksen sijainti, kokoluokka, käyntiaika ja päästötasot.

Kohdassa 5 säädettäisiin kirjanpidosta ja raportoinnista MCP-direktiivin 7 artiklan kohtien 4, 5 ja 6 mukaisesti. Säännös siitä, että jätehuollon osalta kirjaa on pidettävä jätelain 118 ja 119 §:n sekä jäteasetuksen 20-23 §:n mukaisesti, olisi vastaava kuin kumottavan asetuksen 17 §:ssä. Kohdan 5 lopussa toistettaisiin raportointimääräysten luetavuuden parantamiseksi asetuksen 18 §:n säännös siitä, että toiminnanharjoittajan on toimitettava toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle vuosiraportti vuosittain helmikuun loppuun mennessä.

4 Ehdotuksen vaikutukset

4.1 Vaikutusarvioinnin lähtökohdista

Useat MCP-direktiivin täytäntöönpanon vaikutukset liittyvät siihen, että ympäristönsuojelulaissa rekisteröintivelvollisuus joudutaan laajentamaan aikaisempaa pienempiin, eli polttoaineteholtaan vähintään 1 megawatin energiantuotantolaitoksiin. Tämä lisää siirtymäsäännösten mukaisessa aikataulussa rekisteröintivelvollisten energiantuotantolaitosten määrää polttoaineteholtaan vähintään 1 megawatin mutta alle 5 megawatin kokoluokassa. Tätä kautta myös aikaisempaa suurempi määrä kyseiseen kokoluokkaan kuuluvia energiantuotantoyksiköitä noudattaisi jatkossa tällä asetuksella säädettäviä ympäristönsuojeluvaatimuksia, joista osa perustuisi MCP-direktiiviin ja osa olisi puhtaasti kansallisia. Jaottelu MCP-direktiivin mukaisiin ja kansallisiin ympäristönsuojeluvaatimuksiin on pyritty huomioimaan esitetystä vaikutustenarvioinnista.

Tarkkaa arviota siitä, paljonko MCP-direktiivin soveltamisalaan kuuluvien rekisteröintivelvollisten polttoaineteholtaan vähintään 1 megawatin mutta alle 5 megawatin energiantuotantolaitosten määrä tulee lisääntymään, ei pystytä esittämään. Kyseiset laitokset eivät nykyisin ole pääsääntöisesti rekisteröinti- tai lupavelvollisia, eikä niitä koskevia tietoja siten ole kerätty systemaattisesti ympäristönsuojelun tietojärjestelmään tai muuhunkaan viranomaisrekisteriin.

MCP-direktiivin täytäntöönpanon vaikutuksia Suomessa on arvioitu direktiiviehdotuksen pohjalta Suomen ympäristökeskuksen selvityksessä (6/2015) ”Päästökattodirektiiviehdotuksen ja keskisuurten polttolaitosten direktiiviehdotuksen toimeenpanon vaikutukset Suomessa”, jäljempänä *vaikutusarviointiselvitys*. Vaikutusarviointiselvitystä

tehtäessä käytettävissä olleen aineiston mukaan kokoluokkaan 1–50 megawattia kuuluvia energiantuotantoyksiköitä on noin 2 546, kun tietoja on 262:sta (83 %) Manner-Suomen kunnasta. Suurin osa eli 61 % (1 434) energiantuotantolaitoksista kuuluu kokoluokkaan 1–5 megawattia. Arviolta 10–20 % edellä mainitun kokoluokan yksiköistä, eli merkittävä osa, puuttuu käytettävissä olevasta aineistosta. Käytettävissä olleen aineiston mukaan energiantuotantoyksiköistä 19 % (456) kuuluu kokoluokkaan yli 5–10 megawattia ja 2,5 %:n (59) kokoluokka ei ole tiedossa. Ottaen huomioon, että selvityksessä ei ollut käytettävissä laitostietoja kaikista kunnista, voidaan Suomessa karkeasti arvioida olevan noin 3 000 MCP-direktiivin soveltamisalaan kuuluvaa energiantuotantoyksikköä. Suurin osa näistä on ympäristönsuojelulain mukaan rekisteröitäviä toimintoja.

Vaikutusarviointiselvityksessä ei ole erikseen arvioitu puhtaasti kansallisten ympäristönsuojeluvaatimusten laajentamisen vaikutuksia polttoaineteholtaan vähintään 1 megawatin mutta alle 5 megawatin energiantuotantolaitosten kokoluokassa.

Rekisteröintivollisuuden laajentamisesta aiheutuvia vaikutuksia viranomaisten työmäärään sekä toiminnanharjoittajien hallinnollisiin kustannuksiin on arvioitu MCP-direktiivin kansalliseen täytäntöönpanoon liittyvien lakitason muutosten yhteydessä.

4.2 Ympäristövaikutukset

MCP-direktiivin täytäntöönpanon myötä polttoaineteholtaan vähintään 1 mutta alle 50 megawatin energiantuotantoyksiköiden päästöraja-arvot pääsääntöisesti kiristyisivät ja savukaasupäästöjen määräaikaismittauksia tultaisiin suorittamaan nykyistä useammin. Tiukentuvat päästöraja-arvot vähentävät yksiköiden päästöjä ilmaan ja tiheämmin suoritettavat päästömittaukset varmistavat entistä luotettavammin päästöraja-arvojen noudattamisen. Vaikutusarviointiselvityksessä on arvioitu MCP-direktiivin mukaisten päästöraja-arvojen aikaansaamiseksi vuositasoon päästövähennyksiksi vuoteen 2030 mennessä 1 000 tonnia rikkidioksidia, alle 1 000 tonnia typenoksideja ja noin 1 500 tonnia pienhiukkasia. Arviota tehtäessä on oletuksena ollut yleinen suuntaus, että biomassan käyttö lisääntyy ja raskaan polttoöljyn käyttö vähentyy. Koska polttoaineteholtaan vähintään 1 mutta alle 50 megawatin energiantuotantoyksiköiden vaikutus paikalliseen ilmanlaatuun on pääsääntöisesti hyvin pieni, ei MCP-direktiivin mukaisiin päästöraja-arvoihin ja päästömittausvelvoitteisiin siirtymisellä voida arvioida olevan paikalliseen ilmanlaatuun yleistä merkittävää vaikutusta.

Asetukseen sisältyvät kansalliset ympäristönsuojelusäännökset olisivat pääosin kumottavan asetuksen mukaisia. Uusina kansallisten säännösten piiriin tulisivat ne polttoaineteholtaan vähintään 1 mutta alle 5 megawatin energiantuotantoyksiköt, jotka eivät kuulu kumottavan asetuksen soveltamisalaan. Koska käytössä ei ole riittävää tietopohjaa polttoaineteholtaan vähintään 1 mutta alle 5 megawatin yksiköiden lukumäärästä ja niiden ympäristönsuojelun nykytasosta, ei kansallisten säännösten ympäristövaikutuksia pystytä niiden osalta luotettavasti arvioimaan.

4.3 Taloudelliset vaikutukset

MCP-direktiivin täytäntöönpanon myötä tiukentuvat päästöraja-arvot merkitsevät useille olemassa oleville energiantuotantoyksiköille tarvetta investoida esimerkiksi uusiin savukaasun puhdistuslaitteisiin. Uusien savukaasunpuhdistinhankintojen tarpeeksi on selvityksessä arvioitu hiukkaspäästöjen osalta 40–340 sykklonia ja 200–390 sähkösuodatinta, rikkipäästöjen osalta 170–430 uutta pesuria tai vastaavaa ratkaisua ja typenoksidien osalta 10–380 yksikölle uudistuksia polttotekniikkaan tai typenpoistomenetelmän käyttöönotto. Tiukentuvien päästöraja-arvojen edellyttämien päästövähennystoimien aiheuttamiksi kokonaiskustannuksiksi on arvioitu rikkidioksidipäästöjen vähentämisen osalta 10,2 miljoonaa, typenoksidipäästöjen vähentämisen osalta 4,5 miljoonaa ja hiukkaspäästöjen vähentämisen osalta 7,8 miljoonaa, eli yhteensä noin 22 miljoonaa euroa. Kustannusarviot ovat selvityksen mukaan alimitoitettuja, sillä puutteellisten laitostietojen vuoksi selvityksessä on ollut mukana vain osa kattiloista. Luvuista puuttuvat myös uusien mittaus- ja raportointivaatimusten tuomat kustannukset. Selvityksen mukaan komissio on arvioinut mittauksen kustannuksiksi EU:n tasolla vajaa 10 % päästövähennysten teknisistä kustannuksista, joskin luku on riippuvainen kunkin maan nykyisestä käytännöstä. Selvityksessä todetaan, että yhden mittauskerran kustannus on päästömittauksia tekevien yritysten arvion mukaan 1 500–3 000 euroa.

Ilmansaasteiden Suomessa aiheuttamia haittakustannuksia pyritään arvioimaan käynnissä olevalla hankkeella Ilmansaasteiden haittakustannusmalli Suomelle – IHKU. Hankkeen toteutuksesta vastaavat Suomen ympäristökeskus, Ilmatieteen laitos sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Hankkeen päätuloksia, eli päästövähennysten rahallisesti arvioituja terveyshyötyjä, on esitetty 24.11.2017 pidetyssä asiantuntijaseminaarissa. Päätulosten mukaan pienhiukkasten yhden tonnin päästövähennys aikaansaisi terveyshyötyjä päästölähteestä riippuen seuraavasti: puun

pienpoltto pientalojen kattiloissa noin 11 000 €/tonni päästöjä (vaihteluväli 6 000–26 000 €), voimalaitokset Etelä-Suomessa noin 10 000 €/tonni päästöjä (vaihteluväli 5 000–23 000 €) ja voimalaitokset Pohjois-Suomessa noin 5 000 €/tonni päästöjä (vaihteluväli 3 000–13 000 €). Voimalaitosten osalta rikkidioksidin päästövähennysten terveysvaikutukset olisivat noin 1 200 €/tonni päästöjä (vaihteluväli 600–3 000 €) ja typenoksidien päästövähennysten terveysvaikutukset noin 400 €/tonni päästöjä (vaihteluväli 200–1 000 €). MCP-direktiivin mukaisesti päästöraja-arvoihin siirtymisellä on arvioitu vähennettävän Suomessa pienhiukkaspäästöjä noin 1 500 tonnia, rikkidioksidipäästöjä noin 1 000 tonnia ja typenoksidipäästöjä alle 1 000 tonnia. IHKU-hankkeen päätulosten ja arvioitujen päästövähennysten perusteella voidaan todeta, että selvästi merkittävimmät rahalliset terveyshyödyt MCP-direktiivin mukaisesti päästöraja-arvoihin siirtymisestä saavutetaan pienhiukkaspäästöjen vähentäessä.

MCP-direktiivin täytäntöönpanon myötä tiukentuvien päästöraja-arvojen ja päästömittausvaatimusten voidaan arvioida lisäävän uutta poltto- ja puhdistinlaitetekniikkaa tuottavien ja kehittävien sekä päästömittauspalveluita tarjoavien yritysten liiketoimintaa.

Kansalliset ympäristönsuojelumääräykset muun muassa nestemäisten polttoaineiden käsittelystä ja varastoinnista sekä tarkkailusta saattavat aiheuttaa erityisesti polttoaineteholtaan vähintään 1 megawatin mutta alle 5 megawatin energiantuotantoyksiköille investointitarpeita ja muita kustannusvaikutuksia. Toisaalta kansallisiin ympäristönsuojeluvaatimuksiin lisättävät joustomahdollisuudet, jotka koskisivat kyseisen kokoluokan yksiköiden lisäksi myös vähän käyviä yksiköitä ja siirrettäviä lyhytaikaiseen varaenergian tuottamiseen käytettäviä yksiköitä, kohtuullistaisivat näitä vaikutuksia. Joustomahdollisuuksilla pyritään ehkäisemään saavutettaviin ympäristöhyötyihin nähden kohtuuttomia investointeja varmistuen kuitenkin, että energiantuotannon ympäristönsuojelun taso pysyy Suomessa edelleen korkeana.

5 Ehdotuksen valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu virkатыönä ympäristöministeriössä. Asetuksen valmistelun tueksi asetettiin taustaryhmä, jossa olivat edustettuina seuraavat tahot: ympäristöministeriö (puheenjohtaja), maa- ja metsätalousministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, Suomen ympäristökeskus, Suomen Kuntaliitto, aluehallintovirastot (Etelä-Suomen AVI), elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (Varsinais-Suomen ELY-keskus / Pirkanmaan ELY-keskus), Teknologiateollisuus ry (Valmet Oyj), Suomen luonnonsuojeluliitto ry, Energiateollisuus ry, Metsäteollisuus ry, Bioenergia ry, Neste Oyj sekä Öljy- ja biopolttoaineala ry.

Asetusluonnoksesta on pyydetty lausuntoa seuraavilta tahoilta: oikeusministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, Suomen ympäristökeskus, aluehallintovirastot, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, Suomen Kuntaliitto, Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä (HSY), Espoon kaupunki, Helsingin kaupunki, Joensuun kaupunki, Jyväskylän kaupunki, Kauniaisten kaupunki, Kuopion kaupunki, Lappeenrannan kaupunki, Oulun kaupunki, Rovaniemen kaupunki, Tampereen kaupunki, Turun kaupunki, Vantaan kaupunki, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Bioenergia ry, Energiateollisuus ry, Metsäteollisuus ry, Teknologiateollisuus ry, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Natur och Miljö r.f., Suomen luonnonsuojeluliitto ry, Suomen Yrittäjät ry, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f. sekä Öljy- ja biopolttoaineala ry. Myös muiden kuin edellä mainittujen tahojen on ollut mahdollista antaa lausunto. Lausuntonsa asetuseruonnoksesta antoi 23 tahoa.

Lausunnoissa yleisesti ottaen kannatettiin olemassa olevien yksiköiden siirtymäaikoja sekä sitä, että kaikki MCP-direktiivin 6 artiklan mahdollistamat kansalliset päästöraja-arvojen noudattamiseen liittyvät poikkeukset pannaan täytäntöön. Lisäksi esitettiin, että sääntelyyn tehtäisiin lisävenyksiä vähän käyville yksiköille, siirrettäville yksiköille sekä pienille yksiköille. Yleisessä tietoverkossa julkaistavien tietojen osalta ehdotettiin tarkennusta tiedot julkaisevasta tahosta ja tuotiin esille, että eräissä tapauksissa (erityisesti varavoimayksiköt) osa julkaistaviksi tarkoitetuista tiedoista voi olla salassa pidettäviä. Nestemäisten polttoaineiden käsittelyä ja varastointia sekä öljyisten vesien käsittelyä koskevia säännöksiä esitettiin muutettavaksi siten, että niissä otettaisiin huomioon kemikaaliturvallisuuslainsäädännön vaatimukset.

Lisäksi lausunnoissa esitettiin yksityiskohtaisia muutosehdotuksia, jotka koskivat muun muassa asetuksen soveltamisalaa, polttoainetehon määrittelyä, monipolttoaineyksikön ja biomassan määrittelyä, käyttötuntien laskentaa, rekisteröinti-ilmoituksen sisältöä, päästöraja-arvojen noudattamista polttoaineiden saatavuushäiriöissä, savupiipun korkeutta, toiminnalta edellyttäviä enimmäismelutasoja, öljyisten jätevesien käsittelyä, öljynerottimia ja niiden tyhjentämistä, nestemäisten polttoaineiden käsittelyä ja varastointia, asetuseruonnoksessa esitettyjen joustojen viranomaishyväksynnässä huomioitavia seikkoja, vuosiraportoinnissa toimitettavia tietoja, päästöraja-arvoliitteiden otsikointia, uusien kiinteää biomassaa käyttävien yksiköiden päästöraja-arvoja, vähän käyvien olemassa olevien yksi-

köiden päästöraja-arvoja, hiukkaspäästömittausten suorittamista, päästömittausten mittausepävarmuuden huomioimista, jätevesien tarkkailua ja tuhkien laadun seuranta.

Asetusluonnoksesta annetut lausunnot on pyritty huomioimaan asetuksen jatkovalmistelussa siltä osin kuin se on ollut tarkoituksenmukaista ja juridisesti mahdollista.

6 Ehdotuksen voimaantulo

Asetus ehdotetaan tulevan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.